

DE KERSENTUIN

naar anton tsjechov

jibbe willems voor toneelgroep maastricht

november 2022

PERSONAGES:

LIOBOV RANEVSKAJA – Anniek Pheifer

LEONID GAJEV – Vincent Linthorst

JERMOLAJ LOPACHIN – Jeroen Spitzenberger

WARJA RANEVSKAJA – Quiah Shilue

ANJA RANEVSKAJA – 'Ntianu Stuger

JASJA TROFIMOV – Liza Macedo dos Santos

PETJA – Nick Renzo Garcia

FIRS – Beppe Costa

MOMENTEN:

1. LENTE

2. HOOGZOMER

3. LAATZOMER

4. HERFST

0.

Firs zingt een wiegelied¹.

FIRS   *zingt*

Bayu-bayushki-bayu, Ne lozhisya na krayu! Pridet seren'kiy volchok, I ukhvatit za bochok.	slaap mijn kindje slaap maar blijf weg van de rand of de grijze wolf komt en die grijpt je
On ukhvatit za bochok, I potashchit vo lesok. I potashchit vo lesok Pod rakitovyy kustok.	die grijpt je en sleept je mee naar het bos hij sleept je mee naar het bos en legt je onder de wilgenstruik
K nam, volchok, ne khodi! Nashu Mashu ne budi!	kom niet wolfje, kom toch niet, maak onze Masha toch niet wakker
Bayu-bayushki-bayu, Ne lozhisya na krayu!	slaap mijn kindje slaap maar blijf weg van de rand

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=8f8WYvAo-RA>

1. LENTE

1.1

Het is voorjaar. De kersen bloeien in de tuin, de bloesem hangt als roze wolken aan de bomen, vol belofte. De tuin is weelderig, maar niet goed onderhouden. Er schiet onkruid op, de bomen zijn niet bijgehouden, de grond niet aangeharkt, het groen woekert, ook over het grafje van Grisja. Warja is bezig het schoon te maken.

Gajev komt erbij staan.

GAJEV   Wat gebruik je daar nou voor?

WARJA   Was helemaal overwoekerd.

GAJEV   Chloor?

WARJA   Ik heb er al een beetje spijt van.

GAJEV   Ziet er weer uit als nieuw hoor.

WARJA   Dat groen dempte haar nog een beetje.

GAJEV   Als straks de bloesem uitsneeuwt
ligt ze weer onder d'r roze dekentje.

WARJA   Eerst roze sneeuw
dan bruine drab
en tot slot de wespen.

GAJEV   Nou ja, er komt hier toch nooit iemand.

WARJA   Ik wel.

Lopachin op. Met een bosje bloemen in zijn hand.

LOPACHIN   Hier zijn jullie.

GAJEV   Bijna nooit dan.

LOPACHIN   Daar zitten nog wat vlekjes.

WARJA   Krijg ik niet weg.

GAJEV   Mooi toch.
Als de tijd in de dingen gaat zitten.
Patina.

LOPACHIN   Patina?
Die bruine vlekjes?

WARJA   Van de klimop.

LOPACHIN   Ik heb thuis zo'n spulletje dat je erop giet
en dan groeit er nooit meer wat.

Zou best mooi kunnen zijn hier als je het wat beter onderhoudt.
Beetje snoeien. Kappen. Het dode hout eruit.

Wat mijn vader vroeger altijd voor jullie deed, voor jouw tijd.
Voor zijn knieën doorgesleten waren.
En z'n rug. En zijn lever.

Ik moest hem altijd helpen.
Bij de oogst.
Manden vól kersen.

GAJEV De lekkerste kersen van de streek.

LOPACHIN Zonde dat je ze dan allemaal aan de takken weg laat rotten.

GAJEV Kom jij hier dan werken.

LOPACHIN Voor jou werken?

GAJEV Jij hebt er ervaring mee.

LOPACHIN Manden vol.
Ik moest altijd hoog in de takken,
woog niks,
een scharminkel in de twijgjes
om zelfs de laatste kersen voor de spreuwen en de wespen weg te graaien.

Een keer had mijn vader
ik deed iets verkeerd denk ik
sloeg me zó de boom uit.

Báf, klapte zó met mijn kop in een mand kersen.

Ónder het bloed.

Ik jánken.

Mijn vader bleef op de ladder staan.
Alsof er niks gebeurd was.
Kon zuipen wat 'ie wilde maar nooit van de ladder afgevallen.

Je moeder hoorde me krijsen, was ook zestien toen,
nam me mee naar de keuken, god wat waren we jong,
ze waste het bloed van mijn gezicht.

Bleek vooral kersenprut te zijn.

En de pijn meer schrik.
Zoals dat meestal zo is.

WARJA Bloed krijg je net zo lastig uit je kleren als kers.

LOPACHIN Haha, zoiets zou je moeder nooit zeggen.

WARJA Ik geloof ook niet dat we erg op elkaar lijken.

LOPACHIN Nou toch, ik bedoel, jij bent ook mooi.

WARJA Ik ben niet mooi.

GAJEV   Wie jong is, is altijd mooi.

WARJA   Ik ben niet jong.

LOPACHIN   In ieder geval, ik neem dat spulletje voor je mee,
tegen het onkruid. We kunnen die steen ook eens vervangen
door iets onderhoudsarmers, marmer, ofzo, iets glads,
dat niet zo snel zo gaat brokkelen,
hoe lang staat dat hier nou? Zes jaar pas toch?
En dan nu al zo -

WARJA   Ik vind het mooi, zo.

LOPACHIN   Oké.

WARJA   Ik vind het niet erg als je ziet dat iets oud is.

LOPACHIN   Oké.
Zes jaar. Voelt veel...
langer of korter, weet ik eigenlijk niet.

Brrr het is hier altijd net een graad of wat kouder dan in de rest van de tuin hè?

Denk je dat ze me gemist heeft?
Natuurlijk niet, die had wel wat beters te doen.
Hoe laat gaan jullie eigenlijk?

GAJEV   Gaan?

LOPACHIN   Hoe laat gaan jullie ze ophalen?

WARJA   Het hele huis moet nog schoon,
ik kan haar na zes jaar
toch niet in de rotzooi thuis laten komen.

LOPACHIN   En jij dan?

GAJEV   Allemaal extra reisbewegingen.
Heb je het niet gehoord:
we moeten het klimaat sparen!

LOPACHIN   Hè wat, nee, je laat ze toch niet met de trein?

GAJEV   Die hebben de halve wereld overgevlogen,
kunnen ze best nog een stukje met de trein.

LOPACHIN   Dat kan je niet maken.

GAJEV   Waarom ben jij ze niet gaan halen?
Jij hebt toch zo'n mooie nieuwe wagen?

LOPACHIN   Als ik dit had geweten, natuurlijk
dan stond ik daar nu bij de *arrivals*,
bosje bloemen.

GAJEV   Ik heb niet eens een rijbewijs.

LOPACHIN Je had het even moeten zeggen.

GAJEV Nooit nodig gehad.

LOPACHIN Waarom heb je het me niet even gezegd?

GAJEV Waarom heb jij het me niet even gevraagd?

LOPACHIN Met de trein!

WARJA Firs is ze gaan halen.

LOPACHIN Firs!

GAJEV Oh daarom kon ik hem niet vinden.

LOPACHIN Dat is nog erger!

GAJEV Wat aardig van hem.

LOPACHIN Die man is - hoe oud is die?

WARJA Dat weet niemand.

LOPACHIN Kan die nog wel rijden?

WARJA Firs zegt dat hij nog prima kan rijden.

LOPACHIN Versta jij wat die man zegt?
Die rijdt zich dood!

GAJEV Het zal wel goed komen.

LOPACHIN Die rijdt ze allemaal dood!

GAJEV Alles komt altijd allemaal goed,
kom, we gaan naar binnen,
dan drinken we er alvast een.

Lopachin en Gajev gaan naar binnen. Warja blijft nog even bij het grafje.

1.2

Ljoebov, Anja, Jasja op. Gajev en Lopachin zijn er al. Firs sleept met een koffer. Omhelzingen, begroetingen.

LJOEBOV Ach het welkomstcomité!

GAJEV Zie, daar zijn ze al.
Veilig en wel.

LOPACHIN Ik had jullie graag zelf op willen halen.

ANJA Tussen willen en doen ligt een diepe kloof.

GAJEV Firs, doe jij de koffers even?

LJOEBOV Ik was vergeten hoe mooi het hier is!

JASJA Man wat is het hier koud.

LJOEBOV Ja, wij zijn New York gewend.

ANJA Daar snééuwde het.

LOPACHIN Nu nog?

LJOEBOV Dat is toch anders.

JASJA Niet te doen.
We zijn nog geen uur geland
en ik wil nu al terug.

LJOEBOV Ik wist niet dat jij talent voor heimwee had.

JASJA Ik heb veel onvermoede talenten.

ANJA Het klimaat is van slag,
alle seizoenen lopen door elkaar,
het is gewoon eng.

JASJA Het is gewoon april.

ANJA Mei!

JASJA Ook goed.

GAJEV Maar alles in bloei!

LJOEBOV Zo mooi
de roze hemel
ik ben blij dat ik heb besloten in het voorjaar terug te komen,
het perfecte jaargetijde voor een thuiskomst.

Firs weer op.

FIRS Thuiskomen is niet moeilijk,
je hoeft eerst maar te vertrekken,

maar ergens zijn,
dat is de kunst.

JASJA   Wat?

Firs weer af met een koffer.

Warja op, in dezelfde kleren als net, haar schoonmaakkleren.

LJOEBOV   Warja!
                  Hou me vast laat me naar je kijken!

Onhandige omhelzing.

LJOEBOV   Geen spát veranderd.

WARJA   Ik wilde me nog omkleden.

LJOEBOV   Toch niet voor mij?

GAJEV   Warja heeft de kamers voor je schoongemaakt.

LJOEBOV   Dat moet je toch niet zelf doen?

WARJA   De lila en de witte,
                  die zijn nog precies als vroeger.

GAJEV   Het is hier allemaal niks veranderd.

LJOEBOV   Het ziet er alleen allemaal zoveel kleiner uit dan toen ik vertrok!
                  Alsof de wereld hier een beetje gekrompen is of alsof ik
                  ja kan ook natuurlijk
                  daar in *the States* een beetje ben gegroeid.

JASJA   *pesterig*
                  In omvang zeker.

LJOEBOV   *vat het als plagerig grapje op*
                  Jasja hou op nee.

LOPACHIN   Nee helemaal niet je bent nog helemaal zoals het klopt.

WARJA   Ik vind ook niet dat je dik bent geworden mama.

LJOEBOV   Wie zei dat ik dik ben geworden?

WARJA   Je ziet er juist zo mager uit.

LJOEBOV   Je bent een schat.
                  En zijn die bloemen voor mij!

LOPACHIN   Oh, ja, een veldboekje, zelf geplukt.

LJOEBOV   Ze zijn prachtig, Leonid, zet jij ze even weg?

WARJA   Heb je geen honger, van de reis?

GAJEV   Firs zet jij die bloemen even op water?

WARJA Wil je wat eten?
GAJEV Ik kan wel wat eten.
WARJA Anja?
ANJA Mijn maag is nog van streek.
Dat eten daar...
JASJA Geen fan van de Amerikaanse keuken?
WARJA Is dat een keuken?
ANJA Decadent.
LOPACHIN Vet.
JASJA Van overvloed moet je leren genieten.
GAJEV Ha!

Jasja geeft Anja een knipoog.

LJOEBOV Ik zeg nog tegen Anja
ik wist natuurlijk dat ze zou komen
maar het was toch een verrassing toen ze op de drempel stond
ik zeg 'goh wat zie jij er anders uit'
dacht eerst het is het licht misschien
de zon schijnt ánders in New York
ik weet niet, feller, een *spotlight*,
dat je er daarom zo uitzag
helemaal een vrouw met alles erop en eraan.

ANJA Ik ben zeventien.

GAJEV *Sweet seventeen.*

LOPACHIN Al zowat volwassen.

WARJA Wettelijk dan.

JASJA En fysiek.

LJOEBOV Wettelijk en figuurlijk,
want hier onder die fletse lucht ook hoor
echt een vrouw.

ANJA Mam.

LJOEBOV Maar jij, Warja, alsof de tijd je heeft bevroren.

WARJA Ik wilde me nog omkleden.

LJOEBOV Doe je voor mij niet anders voor dan je bent hoor.

FIRS Soms vlamt het hart soms vriest het
maar altijd volgt de dooi.

JASJA   Wat zegt 'ie?

ANJA   Dat is Firs
die barst soms uit in
ja wat zou het zijn?

LJOEBOV   Poëzie!

FIRS   En tijd slijt enkel waar ze vat op krijgt.

JASJA   Poëzie. Old school.

WARJA   Zet de koffers van mama maar in de lila kamer.

Firs sleept een zware koffer mee. Hij blijft heen en weer slepen.

JASJA   Hoe oud is die man?

LJOEBOV   Ik denk dat hij dat zelf niet eens meer weet.

JASJA   Ik hoop dat ik op die leeftijd
niet met koffers hoef te slepen.

LOPACHIN   Niks mis met fysiek werk.

GAJEV   Nog altijd sterk als een os.

Firs hoest.

WARJA   Ik zie je anders nu ook niet met koffers slepen.

JASJA   Klopt.

LJOEBOV   Het was toch nog opeens
ik wist dat je zou komen maar het was toch nog opeens
je hebt me echt los gescheurd van mijn agenda
het is toch een druk leven, New York,
sociaal, maar zeker ook professioneel,
al vloeien die twee nogal in elkaar over.

LOPACHIN   Ik ken dat, ja, op een gegeven moment is alles werk.

GAJEV   Dat lijkt me vreselijk.

ANJA   Het was niet makkelijk mama mee te krijgen.

LJOEBOV   Ik ben meteen meegekomen, toch, Jasja?

JASJA   Meteen.

LJOEBOV   Ik moest alleen wat dingen afronden.

Tijd, zie je, verloopt anders in New York,
het is, ik wil bijna zeggen vloeibaar,
soms raast het, als een stortbui,
spat het zo hoog op dat de nevel je het zicht beneemt
dan weer traant het als een trage druppel kaarsvet,
klaar om te stollen, zie je er bijna geen beweging in,

en een andere keer, nou ja, misschien laat ik de poëzie beter aan Firs over, ik wil maar zeggen...

JASJA Ze kon daar niet zomaar verdwijnen.

GAJEV Firs!

LJOEBOV Als we zouden gaan draaien, hè, dat leek nu ieder moment te gaan gebeuren.

GAJEV Er staan nog koffers!

JASJA Prioriteiten zijn belangrijk.

LJOEBOV Maar de regisseur zei dat het geen probleem was.

Er waren sowieso nog wat dingetjes, hè Jasja?

JASJA Financiering en casting en een re-write.

LJOEBOV Filmen is wachten.

LOPACHIN Oh ja?

JASJA Het is een taai proces.

LOPACHIN Interessant zeg.

LJOEBOV Voor zo'n cinematografische fantasie gerealiseerd kan worden, nou ja, dat heeft voeten in de aarde hè, daar heb je als enkeling geen invloed op, ik zie het vooral als, ja, voorrecht daar onderdeel van uit te mogen maken.

LOPACHIN Het is hun voorrecht met jou te mogen werken.

LJOEBOV Ja nou ja ach.

JASJA Jij brengt reliëf in het project.

ANJA Reliëf?

JASJA Diepgang.

LJOEBOV Ja het is geen soap.

JASJA Gadver.

LJOEBOV Nou goed ze laten me wel halen als ze me nodig hebben.

LOPACHIN Natuurlijk hebben ze je nodig. Jij bent de ster.

LJOEBOV Vallende ster.

LOPACHIN Maar voor nu is het fijn dat je thuis bent.

JASJA Voor nu, ja.

WARJA En, sorry, maar wie ben jij eigenlijk?

LJOEBOV Heb ik jullie nog niet aan elkaar voorgesteld!

ANJA Jasja.

JASJA Hoi.

LJOEBOV Mijn P.A.

WARJA Je wat?

JASJA *Personal Assistent.*

LOPACHIN Interessant.
Hoeveel kost zoiets nou?

ANJA Teveel.

WARJA Dat kan echt niet.

JASJA Alles is onderhandelbaar.

LJOEBOV *lacht*
Dat is ook niet loyaal!

JASJA Als er iets onderhandelbaar is
dan is het loyaliteit.

ANJA Hoor je dat, mama?

LJOEBOV Ik heb er ook bewondering voor hoor,
jonge vrouwen die hun waarde weten.

GAJEV Dat noemden we vroeger heel anders.

ANJA Sorry?

LJOEBOV Leonid.

GAJEV Nee nee dat soort dingen mag je tegenwoordig niet meer zeggen.

JASJA Wat soort dingen?

GAJEV Ik bedoel er niks mee hoor.

JASJA Waarmee?

GAJEV Niks nee laat maar
ik praat zo mijn snavel in de knoop,
Anja is daar ook altijd zo alert op.

ANJA Zeker.

WARJA Waar heb jij een *personal assistent* voor nodig.

LJOEBOV Nou, om mij persoonlijk te assisteren natuurlijk.

WARJA Waarmee?

LJOEBOV Ja dat weet ik natuurlijk nog niet met wat zich aandient, daarmee.

WARJA We hebben geen slaappleats voor Sasja.

JASJA Jasja.

GAJEV Ze kan in jouw oude kinderkamer.

Firs komt langs, sleept weer een koffer mee.

FIRS Als alles as is herinnert niemand zich de warmte nog.

JASJA Wat?

WARJA Goed prima mama, wil je wat eten, drinken? Of naar bed misschien, het is al laat je zal wel moe zijn van de reis.

LJOEBOV Zie ik er moe uit?

WARJA Nee nee dat zei ik niet.

LJOEBOV Zie ik er oud uit?

LOPACHIN Jong! Fris! Fit!

LJOEBOV Jong, nou ja.

GAJEV Dorstig ook, laten we wat drinken.

LOPACHIN Ja, eentje dan, ik kan het niet laat maken.

LJOEBOV We drinken er eentje.

WARJA Ga toch naar bed mama.

LJOEBOV Ik ben er net!
Kom.
Even proosten op het leven voor de slaap ons achterhaalt.
Jasja, ga jij maar wat voor jezelf doen.

Ljoebov af.

JASJA Ja.
Dat ga ik doen.
Wat voor mezelf.

Jasja knipoogt naar Warja en gaat af.

1.3

Warja en Anja alleen. Moe.

- WARJA   Wat was dat?
- ANJA   Wat?
- WARJA   Wat ís dat voor iemand?
- ANJA   Mama heeft haar in dienst genomen.
- WARJA   Van welk geld?
- ANJA   Die reis zit in mijn lijf.
Dat land zit in mijn maag
en die reis zit in mijn lijf.
- WARJA   Nou
je bent er weer
je bent weer thuis.
- ANJA   New York was vreselijk.
- WARJA   En je ziet er prachtig uit.

Heb je nieuwe kleren?
- ANJA   Heeft mama voor me gekocht.
- WARJA   Zien er duur uit.
- ANJA   Ik heb er niet om gevraagd.
- WARJA   Ze had gelijk
je lijkt echt geen kind meer.

Je had zeker al die Amerikanen achter je aan.
- ANJA   Het is daar kouder dan hier,
niet alleen het weer, maar,
de mensen, Warja,
zodra ze horen dat ik van hier kom
en dat horen ze
mijn Engels is verschrikkelijk
zodra ze me hoorden praten
leek het of ze op me wilden spugen.
- WARJA   Wat erg.
- ANJA   En mama
ik vond het zo zielig voor haar
logeerde ergens drie hoog achter,
lege flessen, afwas,
het rook er vreemd
naar rook naar

ik weet het niet
iets zurigs, naar,
zerp,
naar man.

- WARJA   Hoe weet jij hoe man ruikt?
- ANJA   We moesten allebei heel erg huilen.
- WARJA   Ach lieverd.
- ANJA   Het was tijdelijk, zei ze,
ze verbleef er als gast
ik durfde niet te vragen van wie.
- WARJA   Als ze het zelf al wist.
- ANJA   Ze kon niet wachten om te vertrekken.
- WARJA   Waarom hebben jullie er dan zo lang over gedaan?
- ANJA   Ze durft die film niet in de steek te laten.
Ze kunnen ieder moment gaan draaien zegt ze.
- WARJA   Al zes jaar ieder moment.
- ANJA   Ze had niks meer.
Ik ook niet.
Geen cent.
Maar mama snapt dat niet.
Ze bestelt overal het duurste
geeft fooien.
- WARJA   We geven steeds meer geld uit
en worden steeds ongelukkiger.
- ANJA   Ze vreet zichzelf steeds dieper in het rood.
Ons.

Komt wel
zegt ze
alles is tijdelijk
zodra we gaan draaien komt alles in orde.
- WARJA   Ze moet die Jasja wegsturen.
- ANJA   Zeg jij het haar?
- WARJA   Petja slaapt in haar oude kinderkamer.
- ANJA   Is Petja hier!
- WARJA   Al twee dagen.
- ANJA   Weet mama dat?

WARJA Ja heb ik haar natuurlijk meteen gezegd
hé mam de ouwe leraar van je dooie kind is er,
gezellig hè, welkom thuis.

ANJA Ja nee oké.

WARJA Misschien toch beter dat niet heel het verleden
zich in één keer over haar uitstort.

ANJA Ze heeft het geen moment over Grisja gehad.

WARJA Dat is goed.

ANJA Ja?

WARJA Toch?

ANJA Alsof ze niet bestaan heeft.

korte stilte

ANJA Petja kan wel op mijn kamer.

WARJA Geen sprake van.

ANJA Op een matje.

WARJA Nee.

ANJA Zo is het niet,
wij praten graag.

WARJA Waar hebben jullie nou over te praten?

ANJA De wereld, het leven, hoe alles verandert.

WARJA Petja kan overal slapen.
Die kan in het tuinhuis, als het moet.

ANJA Niet met zijn allergieën.

WARJA We vinden er wel wat op.

ANJA Je lijkt Gajev wel,
we vinden er altijd wel iets op,
hoe is het eigenlijk, hier,
de rente? Daar al iets op gevonden?
Is die betaald?

WARJA Van welk geld?

ANJA En wat nu?

WARJA We hebben tot augustus.
Als we het dan niet redden
wordt het landgoed verkocht.

ANJA Verkocht.

WARJA Het is allemaal zo vreselijk.

ANJA Tja.
Dat zat er wel aan te komen.

WARJA Schrik je daar niet van?

ANJA Ik
nee,
er zijn ergere dingen.

WARJA Ergere dingen dan alles kwijtraken?

ANJA Wij hebben tenminste nog iets om kwijt te raken.

WARJA Wat betekent dat nou weer?

ANJA Misschien heb ik gewoon jetlag.
Komt het nog niet echt aan.

WARJA Jermolaj zegt een plan te hebben.

ANJA Jermolaj?

WARJA Een oplossing.

ANJA Jermolaj zou alles zeggen
om dichterbij jou te komen.

WARJA Alsjeblieft zeg.

ANJA Als je iemand hebt die zich om jou bekommert
hoef je je misschien niet zo bezig te houden met
nou ja
laat maar.

WARJA Als ik me geen zorgen zou hoeven maken
zou ik me er ook niet meer bezig mee hoeven houden.

ANJA Alles wijst zijn weg wel.

WARJA Ja?
Wat zijn jouw plannen dan?

ANJA Voor wanneer?

WARJA Voor de toekomst?

ANJA De toekomst duurt nog lang.

WARJA Nee
nee
de toekomst ligt om de hoek
te wachten
tot 'ie z'n klauwen in je nek kan slaan Anja.

ANJA   Het is allemaal gelijk zo groot bij jou.

WARJA   Dus natuurlijk maak ik me zorgen.

ANJA   Daar heb je dan alleen jezelf mee.

WARJA   En als alles hier instort?

ANJA   Dan kan jij het ook niet in je eentje overeind houden.

WARJA   Ik ben zo moe.

ANJA   Lieve zus,
als je moe bent
moet je gaan slapen.

WARJA   Ja. Zo. Meteen.
Zodra het kan.

ANJA   Welterusten.

Anja af.

WARJA   Je ziet er echt mooi uit.

1.4

Jasja op, vrolijk, flirterig, met energie voor wel vier levens.

- JASJA Er ligt iemand in mijn kamer.
- WARJA Dat is niet jouw kamer.
- JASJA Niet dat ik daar per se op tegen ben,
maar hij slaapt.
- WARJA Dat is Petja.
- JASJA Ik ben heel erg voor een vrije fysieke omgang met elkaar,
maar ik ben óók heel erg voor consent, snap je?
- WARJA Ik zal vragen of hij ergens anders gaat slapen.
- JASJA Het is hier schattig maar ook een beetje,
ik weet niet, wollig.
- Er zit zeg maar weinig ironie in.
- WARJA Ironie?
- JASJA Heeft ook wel wat hoor, dat oprechte.
Leuke tuin ook.
Veel wespen in augustus?
- WARJA Augustus is een maand van vele plagen.
- JASJA En die steen?
Hebben jullie je vader in de achtertuin begraven?
- WARJA Wat? Papa? Nee,
die ligt bij de kerk.
- JASJA Heeft zich dood gezopen toch?
- WARJA Zeg mama dat?
- Ik heb andere herinneringen aan mijn vader.
- JASJA Van wie is die steen dan?
Een opa? Overgrootvader?
Ouwe landadel uit de *good old days*?
- WARJA Het doet er niet toe.
- JASJA Toen je familie nog slaven had enzo.
- WARJA Lijfeigenen.
Nee.
- JASJA Goed laat maar,
ik vraag het wel aan je moeder.
- WARJA Nee niet doen.

...

Grisja ligt daar.

JASJA   Wie?

WARJA   Weet je niet wie –

nee

Daar heeft ze het natuurlijk niet over gehad.

JASJA   Hé wat is er nou?

WARJA   Niks.

JASJA   Sorry. Ik heb een grote bek.
Geen filter, snap je.

WARJA   Nee.

JASJA   Nee. Ja. Nouja. Sorry.

korte stilte

WARJA   Ik ben gewoon moe.

JASJA   Wil je even vast worden gehouden?

WARJA   Ik zal Petja vragen naar het tuinhuis te gaan.

JASJA   Zal ik je even vasthouden?

WARJA   Ga jij nog maar even wat drinken.

Firs verschijnt.

JASJA   Jezus waar kom jij vandaan?
Moet jij niet slapen oude man?

FIRS   Misschien slaap ik al,
kind,
en ben jij mijn droom.

JASJA   Ja, oké, *awkward*, ik ben even -

Jasja ongemakkelijk af.

1.5

Gajev, Lopachin, Ljoebov, ze drinken.

- WARJA Is het niet onderhand tijd voor bed?
- LOPACHIN Ik mag niet meer rijden.
- GAJEV Heb jij niet zo'n zelfrijdend ding?
- LOPACHIN Ik geloof in zelfbestuur.
- GAJEV Jij gelooft ergens in!
- LOPACHIN Ik barst van het geloof, Leonid,
al naar gelang de omstandigheden.
- WARJA Jij past je geloof aan op de omstandigheden.
- LOPACHIN Dat heet een dynamisch wereldbeeld.
- WARJA Heb jij dan zo'n wankel hart?
- LOPACHIN Ach.
- GAJEV Het is opportunistisch.
- LJOEBOV Niks mis mee.
Opportunisme betekent kansen grijpen.
- LOPACHIN En wie aan zijn principes vasthoudt
terwijl de omstandigheden gekanteld zijn,
is niet idealistisch, maar dogmatisch.
- GAJEV Het is weinig principieel.
Maar wel praktisch zeker.
- LOPACHIN Het is wetenschappelijk.
Zodra ik beschikking heb over meer data
kan de uitkomst veranderen.

En wie de uitkomst kan veranderen,
kan de toekomst veranderen.
- FIRS De toekomst zal ons allemaal begraven.
- LJOEBOV Ach ja, de toekomst,
ik kan me de tijd nog herinneren
dat we zoveel toekomst hadden
dat we de dagen weglummelden.

En altijd scheen de zon.
- GAJEV Hoe hard het ook regent,
er komt altijd een dag dat de zon weer schijnt.
- WARJA Niet vanzelf.

GAJEV Wél vanzelf!
Dat is het mooie!
Dat gaat helemaal vanzelf!

LJOEBOV Oh broertje weet je nog
als de bloesem was gevallen
dat we engelen maakten in de roze sneeuw.

GAJEV Ik weet het nog.
Roze engelen.

Zie, ook het verleden zie ik zonnig in!
Het meeste dan, ja.
Al zijn sommige dagen /

LJOEBOV / laten we het niet over de schaduw hebben.

GAJEV Nee, nee, we hebben het niet over de schaduwen,
ik ben een zonnig mens!

Al ben ik ook wel eenzaam soms,
maar goed,
daar valt niet veel meer aan te doen.

FIRS De tijd glipt zo je handen uit.

LJOEBOV Daarom zeg ik: vier het leven!

GAJEV Ja, het leven
en alles wat het leven de moeite waard maakt.
Vier de liefde, Warja!

WARJA Waarom zeg je dat tegen mij?

GAJEV Voor het te laat is!

LJOEBOV Het is nooit te laat voor liefde.

LOPACHIN Nee?

GAJEV De tijd glipt zo je handen uit.

Je hoeft maar te knippen
en het is verkeken.

WARJA Het is al laat, ja,
straks beginnen de vogels te krijzen,
we moesten maar eens allemaal naar bed.

LJOEBOV Naar bed, ja, maar eerst: een troost!

GAJEV Een toost!

LOPACHIN Een trroost!

FIRS Wie van vliegen droomt
kan vleugels krijgen,

maar werkelijk gezegend
is wie na de droom
de ogen weer mag openen in eigen nest.

LJOEBOV Proost!

GAJEV Amen.

LOPACHIN Prachtig.

FIRS Bij mij, mevrouw, heeft u altijd een nest.

LJOEBOV Zo blij dat ik weer thuis ben?

WARJA We zijn allemaal blij dat je weer thuis bent mama.

LOPACHIN Heel blij.

LJOEBOV Mijn lijf is er, ja,
maar mijn hoofd zweeft nog ergens
boven de oceaan.

Tussen twee leegtes die me kunnen verslinden.

Buiten de tijd.

Anja op.

LJOEBOV Ach kom je er ook gezellig bij!

WARJA Jij zou gaan slapen.

ANJA Ik kan niet slapen.

LJOEBOV Waarom zouden we slapen!
Terwijl de tijd verpoedert!

Niks dan tijdverspilling is die slaap,
dansen moeten we! Armen in de lucht,
voetjes van de vloer! Een droom zei je, Firs?

FIRS Wie van vliegen droomt kan vleugels krijgen.

LJOEBOV En als ik nog altijd droom?
Niet van vliegen, maar van nest?
Als ik mijn ogen open doe en jullie,
poef, verpoederen, en ik nog in New York - ?

ANJA We zijn thuis mama.

LJOEBOV Ja ja, ik ben thuis,
ik kan het aanraken, vastgrijpen,
ik heb de hele vlucht gehuild,
behalve, heel gek,
precies tussen aankomst en vertrek,
onder me de golven boven me de wolken,
evenveel heimwee naar *arrival* als *departure*,

alsof afscheid en verwachting
elkaar heel even ophieven nou, buh, nu

nu

ben ik vooral heel blij.

Firs, ik ben zo blij dat jij nog leeft!

FIRS Zolang u aan mij denkt leef ik nog.

LJOEBOV Ja, nou, dan heb je het eeuwig leven.

FIRS Terwijl ik mij soms afvraag
of ik wel echt besta.

GAJEV Wij allemaal, Firs.

LJOEBOV Ik niet.

LOPACHIN Ik heb altijd al eens naar New York willen gaan.

LJOEBOV Je zal het er geweldig vinden,
het leven gaat er zo snel
dat je geen seconde tijd hebt je te vervelen.

LOPACHIN Dat klinkt

ANJA Vreselijk.

WARJA Vervelend.

LOPACHIN Wervelend.

LJOEBOV Dat is het.

LOPACHIN Al weet ik niet of ik op mijn leeftijd
zelf nog wel zo wervel.

LJOEBOV In mijn ogen
zijn we geen spat ouder dan zeventien geworden.

LOPACHIN Dan is New York goed voor je geweest,
je bent jonger thuisgekomen dan je vertrok.

GAJEV Dat is misschien niet zo vreemd.

LOPACHIN Ik wil alleen zeggen,
je bent nog altijd
de mooiste vrouw die ik ken.

GAJEV Misschien ken je niet genoeg vrouwen.

LOPACHIN Geen zoals zij.

ANJA Hoe zit dat ook alweer?
Zijn we deze kant op de toekomst
of het verleden ingevlogen?

LOPAHIN Ik zou graag nog iets bespreken voor ik ga.

LJOEBOV Ga je?

LOPACHIN Ik moet.

GAJEV Ik dacht dat jij niet meer mocht rijden.

LOPACHIN Ik bepaal zelf wel wat ik mag.

LJOEBOV Wat jammer zeg.

GAJEV Enorm jammer.

LOPACHIN Zaken.

GAJEV Ben je daarom niet getrouwd?
Omdat er altijd zaken voor het meisje gaan?

ANJA Waarom ben jij dan nog alleen?

WARJA Anja.

GAJEV Dat is een goede vraag.
Ik weet het eerlijk gezegd niet zo goed.
Het is niet per se omdat ik ernaar verlang, nee,
ik denk dat ik altijd gewoon
een beetje de verkeerde kant op keek.

LOPACHIN Pech?

GAJEV Domme pech.

LOPACHIN Ik geloof niet in pech.

ANJA Waar geloof jij dan wel in?

LOPACHIN Ik geloof in kansen.
Creëren, grijpen, benutten.

ANJA Wat klinkt dat allemaal vreselijk leeg en betekenisloos.

LOPACHIN Want jouw leven is vol van betekenis?

ANJA Nou /

GAJEV Zij is nog jong.

LJOEBOV Kom jongens, al dat gepraat...

GAJEV Betekenis komt met de jaren.

LJOEBOV Dansen moeten we!

ANJA Is dat zo?

LJOEBOV Kom, dans met me!

LOPACHIN Ik vrees dat ik tien linkertenen heb,
het is meer vallen dan dansen wat ik doe.

FIRS Zolang men niet neerkomt
is vallen vliegen.

LOPACHIN Ben jij er ook nog!

FIRS Geen idee.
Ben ik er nog?

LOPACHIN Wat ik wilde zeggen, en je broer
zal het wel weer een leeg idee vinden,
omdat hij gelooft dat ik enkel wat doe
uit eigenbelang /

GAJEV Is dat dan niet zo?

LJOEBOV Wil er dan niemand dansen?
Anja?

ANJA Ik wil dit even horen.

LOPACHIN Wie alleen uit eigenbelang handelt is egoïstisch,
wie alleen uit hoger belang handelt krijgt honger,
maar wie dit twee weet te combineren
is duurzaam én krijgt ook nog eens goed te eten.

ANJA Dan heb ik liever honger.

GAJEV Precies wat ik dacht!

LJOEBOV Heb jij ooit honger gehad?

GAJEV Ik ben wel eens vijf kilo afgevallen.
Vijf kilo! Vier misschien.
Dat doe je niet zonder honger.

LOPACHIN Maar Leonid mag denken wat hij denkt,
graag zelfs, zijn ideeën scherpen mij,
zonder weerstand geen wijsheid,
al vertrouwt hij mij niet. Dat geeft niks.
Hij hoeft me niet te vertrouwen,
de enige van wie ik vertrouwen verlang,
dat ben jij, Ljoeba.

LJOEBOV Altijd.

GAJEV Als er één goed van vertrouwen is.

LOPACHIN Ja. Altijd. Als vroeger.
Je kijkt nog net zo naar me als toen.
Wat was ik? Niks.
Hulpje van mijn vader
als hij hier in de tuin werkte.

Volgens mij is mijn vader dit huis nooit binnen geweest.

GAJEV Wij hebben onze werknemers altijd goed behandeld.

LOPACHIN Hm.

LJOEBOV En moet je jezelf nou eens zien,
netjes in de kleren, een stralend gebit,
nog altijd kind aan huis,
nu als graag geziene gast.

GAJEV Als gast in ieder geval.

LOPACHIN Ik zag je als een zusje,
of meer nog, misschien, misschien als –

Maar wat ik wil zeggen.
Mijn idee.

LJOEBOV Gedachten, ideeën, woorden,
zodra je ze uitspreekt zijn ze lucht,
poef, kom, laten we dansen.

FIRS Dans is hoe het lichaam dicht.

LOPACHIN Het is een goed idee, een fijn idee,
een verlossend idee.

GAJEV Jermolaj de Verlosser.

LOPACHIN Een idee om je gelukkig te maken!

GAJEV Gelukkig! Zo!
Wat heb je te koop?
Magische bonen?

LOPACHIN Zoiets, ja.
Maar ik heb geen tijd meer, ik moet gaan,
ik kom snel terug, dat beloof ik.

ANJA Nee kom, vertel het, nu willen we het weten.

LJOEBOV Dat gepráát.

LOPACHIN Ja, even in grote lijnen dan, goed, dus,
Je weet dat de kersentuin
vanwege schulden moet worden verkocht,
toch?

LJOEBOV Ah moeten we het daar nu over hebben?

LOPACHIN De veilig vindt 22 augustus plaats.

GAJEV Ach dat komt wel goed hoor.

LOPACHIN Ja, nee, maar niet vanzelf,
kijk, ik heb een plannetje,
een duurzaam plannetje.

GAJEV Ojee.

LOPACHIN Eentje dat zichzelf terugverdient.

LJOEBOV Ik vind dat heel knap van je,
maar ik wil nu toch liever dansen.
Warja!

WARJA Nee.

LJOEBOV Dans met mij!

LOPACHIN Je wil het er niet over hebben, snap ik,
het is pijnlijk, je maakt je zorgen, ja,
maar, ik zeg je dat ik iets weet
om al je zorgen weg te nemen.

LJOEBOV Later, lieve man, later later later.

GAJEV Wij lossen het zelf wel op.

LOPACHIN Luister, het plan: dit is een prachtig landgoed.

LJOEBOV Dat is het.

LOPACHIN Goed bereikbaar, zacht klimaat, A-locatie,
dicht bij de stad maar het gevoel van het platteland.

GAJEV Je hoeft het ons niet te verkopen hoor.

LOPACHIN Maar! Het onderhoud loopt achter,
de lasten zijn niet te betalen,
er is veel teveel grond
om effectief te laten renderen,
als investering is het dood gewicht.

WARJA Het is geen investering,
het is ons huis.

LOPACHIN Ja, dat is het, jullie huis,
de kersentuin,
de grond bij de rivier,
als je dat allemaal verkavelt.

GAJEV Ho wacht eens even

LOPACHIN Verpacht als bouwgrond.

GAJEV Nee nee.

LOPACHIN Zomerhuisjes op laat zetten.

ANJA Offert aan het kapitaal.

LOPACHIN Dan levert dit hier allemaal iets op,
geen kosten, geen kopzorgen,
geen jaarlijkse rente die niet op te brengen is,
maar duurzame winst!

LJOEBOV   Het klinkt allemaal vreselijk ingewikkeld.

LOPACHIN   Nee het is heel simpel!

LJOEBOV   Saai dan.

LOPACHIN   Ik garandeer jullie, als je dat project
nú in de markt zet, zit je dit kalenderjaar nog vol.

LJOEBOV   Vol klinkt druk.

LOPACHIN   Heel druk!

ANJA   De markt vreet alles op.

LOPACHIN   Ze zullen vechten om een plekje!
De boel moet nog een beetje aan kant natuurlijk,
het dode hout eruit, zeg maar,
al het overbodige kan plaats maken.

LJOEBOV   Er is niks overbodig hier.

LOPACHIN   Nee nee natuurlijk niet maar,
de opstallen, het tuinhuis, koetshuis,
de schuren slopen die al op instorten staan,
dit huis ook, dat is niet meer rendabel te maken,
alleen al de stookkosten lopen een eeuw uit de pas,
grondige renovatie.

WARJA   Wil je ons huis slopen?

LOPACHIN   Klaarmaken voor een nieuwe tijd, ja,
de oude kersentuin hak je dan om.

LJOEBOV   Sorry, wat, ho, er is hier een heel
vreemd gesprek de kamer binnengeglipt,
ik dacht dat we gingen dansen.

LOPACHIN   Ik snap het, ik snap het, echt,
maar kijk even dóór de nostalgie heen.

GAJEV   De kersentuin is uniek.

LOPACHIN   Nou ...

LJOEBOV   Deze streek staat bekend om onze tuin!

LOPACHIN   De bomen zijn oud, moe,
ze geven lang niet zoveel bloesem meer als vroeger,
ze dragen nog maar om het jaar vrucht,
en niemand koopt die kersen!
Ze rotten waar ze vallen,
in augustus kan je de tuin niet in
vanwege het tapijt van wespen.

LJOEBOV   Je overdrijft.

LOPACHIN   Het spijt me, natuurlijk,
je bent net thuis,
je laat je net lekker door herinneringen omarmen
en dan overval ik je met de toekomst.

GAJEV   Nooit.

LOPACHIN   Met een mogelijke toekomst.
Anders wordt alles onherroepelijk bij opbod verkocht.
22 augustus.

GAJEV   Dat duurt nog lang.

LOPACHIN   Knipper één keer met je ogen
en het moment is voorbij.
Nu kan het nog,
het is je eigen keuze, natuurlijk,
maar feitelijk is het de enige manier
om nog zeggenschap te houden
over hóe je de kersentuin verliest.

ANJA   Iets te verliezen hebben is een luxe.

GAJEV   Niemand is hier nog iets verloren.

LJOEBOV   Het was net zo gezellig.

LOPACHIN   We kunnen bij elk huisje een kersenboompje laten staan.
Als hommage.

Al heb ik weinig met nostalgie.

FIRS   Dit land is met blote handen
opgegraven door de boer
die zich nu niks meer rest
dan in de aarde te gaan liggen,
zijn akker niks dan graf.

GAJEV   Gezellig Firs.

LOPACHIN   Vroeger is voorbij, maar dat hoeft niet erg te zijn,
een nieuwe bloeiperiode staat op de drempel!

LJOEBOV   Er valt weinig te bloeien zonder kersen.

LOPACHIN   Denk er gewoon over na.

GAJEV   Moest jij niet gaan?

WARJA   Ja, hij moest gaan
en wij moesten naar bed.

ANJA   Ik kan toch niet slapen.

LJOEBOV   Zoveel leven in huis niet meer gewend?

GAJEV Toen jij weg was, zus,
staarden we de meeste avonden
maar zo'n beetje uit het raam.

ANJA We hadden elkaar niet veel te zeggen nee.

GAJEV Niet dat we ons verveelden.

ANJA Nee?

GAJEV Nee!
wij waren sprakeloos van historisch besef.

ANJA Oh was dat het.

GAJEV De bomen, hier, dood hout, zei iemand vandaag,
die eeuwenoude kersendragers
die zitten al generaties lang in onze familie,
dat is niet zomaar iets, dat betekent wat,
generaties voortploeterend door de eeuwen,
tegenslagen trotserend met rotsvast geloof
in morgen, in beter, in vooruitgang, ja.

LOPACHIN Vooruitgang?

LJOEBOV Mooi.

WARJA Iedereen, alsjeblieft,
het is echt te laat voor zinnige gesprekken.

Jasja op.

JASJA Hier is het feestje!

WARJA God op een kameel dat kan er ook nog wel bij.

LOPACHIN Een rotsvast geloof in beter?

LJOEBOV *tegen Jasja*
Hier is het feestje!

LOPACHIN Terwijl de grond onder je verkruint!

WARJA Er is geen feestje.

LJOEBOV Praatfeestje buh.

GAJEV Ik heb het over idealen!

LOPACHIN *Ik* heb het over vooruitgang!

ANJA Alsof jullie weten wat idealen en vooruitgang zijn.

GAJEV Even stil nou Anja.

ANJA Zeg.

GAJEV Laat de volwassenen even, ja?

JASJA *tegen Ljoebov*

Ik heb brieven voor je gevonden.

GAJEV Ik praat over het rentmeesterschap.

WARJA *tegen Ljoebov*

Die wilde ik morgen geven.

GAJEV Over historisch besef.

JASJA *tegen Ljoebov*

Aangetekend.

GAJEV En over onze plaats in de wereld om ons heen.

WARJA *tegen Ljoebov*

Dat ze eerst even aan kon komen.

GAJEV Toch Anja?

ANJA Anja laat de volwassenen even.

JASJA *tegen Ljoebov*

Uit New York.

LJOEBOV New York?

Ja.

Jasja geeft de brieven, Ljoebov bekijkt ze vluchtig, leest ze vluchtig door.

LOPACHIN De wereld is jullie allang vergeten.

Ze stopt de brieven weg.

GAJEV Vergeten?

LJOEBOV *In zichzelf*

Ah.

Dus.

JASJA Wat stond er in?

LJOEBOV Waarin?

Oh.

Er stond in,
Jasja,
dat jij met mij moet dansen!

JASJA Dansen!

Misschien dansen Ljoebov en Jasja.

GAJEV Ik dacht dat de wereld klaar stond
ons bezit te grijpen
en er hun krotten op te bouwen.

LOPACHIN Zomerhuisjes.

JASJA Hier?
Dat is een goed idee.

WARJA Dat is een vreselijk idee!

ANJA Het is in ieder geval een idee.

LJOEBOV Het is vooral maar een idee,
laten we er niet teveel woorden aan vast hangen.

JASJA Er moet in ieder geval iets gebeuren,
dit huis heeft zijn beste tijd gehad,
als je het hier iets te stevig schoonmaakt
valt het uit elkaar.

WARJA Dus je vindt het hier niet schoon?

JASJA Zo bedoel ik het niet.

WARJA Ik moet het in mijn eentje doen hè.

ANJA Waarom kijk je mij daarbij aan?

LOPACHIN Maar dat hoeft dus niet,
je kan het allemaal uit handen geven!

JASJA *Eco-lodges* moet je doen.
Dat wil iedereen nu.

LOPACHIN *Eco-lodges*.

JASJA Je maakt ze circulair,
groen,
pak je er subsidie op.

LOPACHIN Slim.

ANJA Hypocriet.

LOPACHIN Lenig denken is niet per se hypocriet.

GAJEV Lenig denken!

JASJA Minimaal ingericht,
dus dat kost je nauwelijks wat,
maar je noemt het *sustainable*.

LOPACHIN Betalen mensen daarvoor?

JASJA Ja, juist, vooral mensen die geld hebben
willen graag lijden in luxe.

ANJA Gadverdamme.

JASJA Bewust consumeren, noemen ze dat.

GAJEV En jij zou zo'n *eco-lodge* huren?

JASJA Zeker niet.
Als ik ergens voor betaal
dan wil ik comfort.
Als ik iets krijg trouwens ook.

GAJEV Niet alles is te koop.

JASJA Niet alles, nee,
maar niks is gratis.

GAJEV Jij bent ook zo'n opportunist?

JASJA Ja!

LOPACHIN Hij bedoelt het als scheldwoord.

JASJA Wat raar.

LOPACHIN Heel raar, maar dat is in dit huis,
je voelt je soms door een andere planeet dwalen.

Goed.

Nu moet ik echt weg.

LJOEBOV Dank je wel dat je er was lieverd.

LOPACHIN En slaap er eens een nachtje over.

LJOEBOV Ik heb je gehoord.
We waarderen je betrokkenheid.

LOPACHIN Nou ja.

LJOEBOV Je bent een schat.

LOPACHIN Dan ga ik maar eens.

WARJA Ja man ga dan eindelijk eens!

LOPACHIN Ja
ja
was gezellig ik

ja

Lopachin af.

GAJEV Moet je wel zo onaardig tegen hem doen?

WARJA Hoezo niet?

GAJEV Nou ja.

Of ben ik nou gek?

WARJA Een beetje overbodig vooral soms.

LJOEBOV Ik zie ook wel hoe hij naar je kijkt.
Toch Anja?

ANJA Warja wil het er niet over hebben.

WARJA Ik wil het er niet over hebben.

JASJA Er zijn veel dingen
waar we het hier niet over hebben.

GAJEV Zo houden we het gezellig.

ANJA Supergezellig.

JASJA Voor ik het vergeet
trouwens
ik zou morgen graag wat handgeld willen hebben.

LJOEBOV Oh
ja
natuurlijk
zeg maar hoeveel.

JASJA 240 moet voor nu genoeg zijn.

WARJA Wat!
Nee.
Dat is teveel!

JASJA Ik heb een niveau dat ik wil handhaven.

LJOEBOV Natuurlijk.

WARJA Anja?

ANJA Wat maakt het nu nog uit?

WARJA Mama?

JASJA Daar zijn gewoon afspraken over gemaakt hoor.

LJOEBOV In New York ging alles zo snel
zó snel! Dat was heerlijk maar ook,
veel te snel ook je had geen tijd om ergens stil bij te staan
snap je
krijg je ook energie van
zeker
maar er is geen reliëf
geen diepgang,
alsof ze bang zijn de diepte in te donderen
als ze even stil staan en naar beneden kijken,
dus het is altijd voorwaarts en opwaarts,

voor je tijd hebt te reflecteren
staat er alweer een nieuwe ervaring voor de deur.

JASJA Heerlijk.

ANJA Vreselijk.

LJOEBOV Ja dat is ook een vorm van leven maar hier
nou ja
het is fijn te weten dat er plekken zijn
waar eeuwigheid bestaat.

GAJEV Het is echt de tijd van ervaringen nu hè,
het gaat er niet meer om wie je bent
maar wat je meemaakt, transitie, noemen ze het,
een tijd van veranderingen maar soms, denk ik,
lijkt het, gaat het meer om veranderingen zelf
dan om wat er verandert, of waarin het verandert,
snap je? In mijn tijd suggereerde verandering
nog een einddoel, een verbetering liefst, maar nu,
nou ja, misschien is het niet zozeer een tijd van transitie,
maar de transitie zelf die de tijd definieert.

JASJA Ik weet niet wat jij hebt gedronken,
maar ik wil er ook wel wat van.

GAJEV Ja ik bazel maar wat.

ANJA Jij bazelt omdat je het niet snapt.

GAJEV Dat zal dan wel.

ANJA Omdat de verandering jou zal opvreten.

GAJEV Jeetje.

LJOEBOV Die reis zit nog wel in je lijf hè schat?

ANJA Jaja Anja houdt haar mond wel weer.

LJOEBOV En als ik dan hier uit het raam kijk,
en ik weet dat het grijs straks oplost in de ochtend
omdat het altijd ochtend wordt
omdat het grijs altijd plaats zal maken voor kleur /

GAJEV / nou niet op mijn hoofd hoor /

LJOEBOV / het is fijn om te weten dat ik altijd thuis kan komen.

WARJA Altijd mama.

ANJA Ja altijd.

LJOEBOV Dat wat er ook gebeurt,
welke kant de aarde ook op besluit te draaien,
er altijd kersen zullen zijn.

GAJEV Ja
ja dat is waar
als het leven me één ding heeft geleerd
is dat het altijd vanzelf wel goed komt
alles.

FIRS En als het niet goed komt
dan gebeurt er wat anders.

LJOEBOV Ik ga naar bed.

WARJA Eindelijk.

Ljoebov kijkt naar buiten.

LJOEBOV Eindelijk thuis. Ja.
Kijk, daar piept de zon al boven de horizon,
zie je haar rossige kruintje? Mooi, oh,
ik was haast vergeten hoe de bloesem rook
hoe het lied van de spreuwen klonk.

FIRS Het bleke licht legt haar stralen op het land
en warmt de aarde weer tot leven.

LJOEBOV Je had dichter moeten worden Firs.

FIRS Was ik, maar de taal waarin ik dichtte is verdwenen.

GAJEV Mooi. Ja. Alles verdwijnt. Ooit.

ANJA Is dat mooi?

GAJEV Dat is de kringloop van het leven hè,
eerst begin je te vergeten,
dan ga je dood,
en dan wordt je vergeten.
Je zou er melancholiek van kunnen worden.

ANJA Of cynisch.

LJOEBOV Ik zou willen dat ik kon kiezen
wat te koesteren en wat te vergeten.

JASJA Dat kan.
Dat heb je zelf in de hand.

WARJA Als je jong bent misschien.

JASJA En jij bent niet jong?

WARJA Al jaren niet meer.

LJOEBOV Elke ochtend keek ik van hieruit de tuin in.
Vanaf dat ik zo klein was,
kind met alleen nog maar toekomst.

Iedere ochtend werd mijn hart
barstend van beloftes in mij wakker.

Voor ze scherven werden.

Vroeger kon ik vliegen, Jasja, wist je dat?
Ik wou dat ik weer kon ontsnappen aan de zwaartekracht.

Alleen de tuin is nog hetzelfde,
een roze werveling,
aankondiging van vrucht en overvloed,
die vernieuwt zichzelf elk jaar
zonder spatje moe te worden.

In de herfst hangen de takken schouders omlaag
zwaar van het gewicht van de eigen dood,
in de winter wijzen ze kaal naar de hemel
op zoek naar de goden die ze hebben verlaten,
maar nu in het voorjaar kruipt het leven
groen, jong, nieuw, weer uit de takken hè,
opnieuw opnieuw, altijd weer opnieuw beginnen.

ANJA Nu hangen er vooral schulden aan de takken.

LJOEBOV Ach.

GAJEV Dat kan je je toch niet voorstellen?
Dat de tuin verkocht moet worden?

ANJA De kringloop van het leven.

LJOEBOV Loopt daar nou een kind?

GAJEV Waar?

ANJA Mam?

LJOEBOV Jij daar! Wat doe jij daar!

WARJA Oh mama...

FIRS Het uilenuur is al voorbij
nu worden schemerbeesten wakker.

LJOEBOV Ha! Die schemer,
dan wervelt je verbeelding nog eens los,
zie, daar, dat boompje, ik dacht

WARJA ja

ANJA Het is oké mama.

FIRS De doden neigen soms
te doen alsof ze leven.

LJOEBOV strak blauw wordt het vandaag,
strak blauw en fonkelroze, mooi,
een mooie dag.

Ik ga naar bed.

Petja op.

PETJA Dan wens ik u
gelijktijdig goedemorgen
en een welgemeend welterusten.

ANJA Petja!

JASJA Betekent dat dat mijn kamer vrij is?

PETJA Warja zei dat ik tot morgen moest wachten,
maar ja, morgen is al zo'n beetje nu.

WARJA Niet voor ons.

LJOEBOV God wat ben jij veranderd.
Je was zo'n frisse jongen.

PETJA Fris en fruitig.

ANJA Nog steeds hoor.

LJOEBOV Nog altijd op de uni?

PETJA Ja.

WARJA Als prof dan nu, neem ik aan?

PETJA Nee nee
als eeuwige student.

ANJA Kennis is macht.

GAJEV Op een gegeven moment
zou je toch zeggen
dat er niks meer te leren valt?

PETJA Hoe meer ik studeer
hoe minder ik lijk te weten.

WARJA Zonde van je tijd dan.

PETJA Tijd
dat heb ik in overvloed.

LJOEBOV Je ziet er wel ouder uit.

PETJA Ja?

ANJA Wijzer.

WARJA Een beetje afgeleefd.

PETJA Lelijk en oud dus.
ANJA Ze zegt maar wat.
GAJEV Oud worden we allemaal.
LJOEBOV Niet allemaal.
PETJA Nee.
Niet allemaal.

Petja en Ljoebov vallen stil...

JASJA Oh, het slaat hier even helemaal om.
GAJEV Nou, kom, geen traantjes.
ANJA Laat haar toch, als ze dat zo voelt.
LJOEBOV Nee, hè, het is net zo gezellig.
WARJA Waarom wacht je dan ook niet tot morgen.
PETJA Ja, stom,
Petja komt weer een domper op de dag zetten
voor 'ie goed en wel begonnen is!
LJOEBOV Ach nee jongen...
PETJA Die arme kleine Grisja.
WARJA Petja...
JASJA Grisja?
LJOEBOV Mijn mooie meisje.
JASJA Die - die hier in de tuin ligt die?
ANJA Jezus Jasja.
LJOEBOV Och wat leek ze op Warja,
toen jullie klein waren.
Zelfde lach.
Mijn arme lieve meissie.
JASJA Oh god dus dat – jesus -
LJOEBOV Eerst haar vader
en een maand later –
De dood komt nooit alleen hè.
ANJA Net zeven.
PETJA Je hoort het niet.

Een kind verdrinkt in stilte,
alles wat ze doen, álles maakt lawaai,
maar verdrinken doen ze zonder geluid.

ANJA Je vind ze pas als het te laat is.

JASJA Was er niemand bij haar?

WARJA Nee.
Niemand.

JASJA Wat erg.

WARJA En nu is het tijd om naar bed te gaan.

LJOEBOV Ja.
Welterusten dan maar.
Laat onze dromen hoop dragen.

PETJA En onze hoop de zon.

ANJA Mooi.

Ljoebov naar bed.

PETJA Ik had in bed moeten blijven.

WARJA Je had helemaal niet moeten komen.

ANJA Jawel, Petja, jij bent altijd welkom.

PETJA Dat is lief van je.

JASJA Neem een slok.

PETJA Ik drink geen alcohol.

WARJA Wil je koffie?

ANJA Hij drinkt ook geen cafeïne toch Petja?

JASJA Zo zie je er ook wel een beetje uit, ja,
alsof het leven uit je getrokken is.

GAJEV Jij weet ook van geen ophouden hè?

JASJA Nee, geen afsluitklep,
maar *sorry not sorry*,
levert ook veel op;
al dat voorzichtige
daar sluit je jezelf ook alleen maar mee op in je hoofd.

PETJA Vrijheid van gedachten is belangrijk.

WARJA Een beetje decorum ook.

JASJA   Hoe oud ben jij eigenlijk Warja?
In het goede licht zie je er best jong uit,
maar dan gebruik je weer van dat soort woorden...

ANJA   Warja is al jaren oud.

WARJA   Ik kan het me niet veroorloven jong te zijn.

GAJEV   Ach
dat is tragisch lieverd,
verpest je jeugd toch niet aan zorgen.

WARJA   Ik begrijp wel waarom mama weg is gegaan.
Zonder om te kijken.
Poef.

ANJA   Poef.

WARJA   Ik verwijt het haar niet.

ANJA   Ik soms wel.
Best vaak.

WARJA   Ik wil het haar niet verwijten.
Soms verlang ik er zelf naar.

JASJA   Waarom doe je dat dan niet?

WARJA   Wat?
Gaan?

JASJA   De wereld is mooi.

GAJEV   Dat heb ik ook altijd gehoord.

WARJA   Ik kan niet weg.

JASJA   Er vertrekt elke minuut een vliegtuig naar wég.

GAJEV   Maak je toch geen zorgen Warja.
Je bent nog geen dertig en je rimpelt al.
Zorgen staan je niet, lach,
vrouwen fonkelen als ze lachen.

ANJA   Volgens mij mogen vrouwen zelf bepalen
of ze fonkelen of niet, Leonid.

GAJEV   Natuurlijk, natuurlijk,
ik ben een feminist hoor.

PETJA   Jij?

GAJEV   Soort van,
een vrouw hoeft natuurlijk niet te lachen,
ik zeg alleen

dat een vrouw er dan wel leuker uit ziet,
als ze lacht.

ANJA   Het is natuurlijk de taak van de vrouw
er leuk uit te zien in de ogen van verlopen mannen.

GAJEV   Geen taak per se,
maar een lach maakt het leven wel aangenamer.

ANJA   Jouw leven?

WARJA   Wat valt er te lachen?

JASJA   Er valt altijd wel iets te lachen.

GAJEV   Zeker.

PETJA   Als je je ogen dicht doet
valt er genoeg te lachen.

GAJEV   Luister lieve kinderen,
ik heb mij ook zorgen gemaakt in het leven
ja hoor
maar al die zorgen zijn voor niets geweest!

Tijdverspilling!

JASJA   Amen.

GAJEV   Voor mij is altijd alles goed gekomen.

PETJA   Het is anders nu.

GAJEV   Het is altijd anders.

ANJA   Anders dan in jouw tijd.

GAJEV   Dat vonden wij precies zo.
Laat die oudjes maar lullen,
wij weten écht hoe het zit.

PETJA   De tijd is veranderd.

GAJEV   Waarom zou de tijd veranderen?
De tijd is de tijd die dendert wel door.
Mensen veranderen ook niet hoor.
Nee, alleen de dood maakt een eind aan alle toekomst.
Maar dood zijn we nog lang niet!

ANJA   De wereld is veranderd.

GAJEV   Dat doet 'ie altijd.
daar hebben wij geen invloed op, maar,
het leven is nooit erger dan je angst.

Er is altijd een oplossing.

WARJA   Wat dan, wat moeten we doen,
wat kunnen we doen, we zijn blut!

GAJEV   Geld. Als het over geld gaat,
lieverd, dan is er altijd een oplossing.

Er is altijd geld.

WARJA   Waar!

GAJEV   Misschien krijgen we een erfenis,
zal niet de eerste keer zijn,
of Anja vindt een rijke vent.

ANJA   Ik ga hier niet eens op reageren.

GAJEV   Wat?

PETJA   Ik denk niet dat Anja op geld valt.

GAJEV   Of jij, Warja.

WARJA   Niet zolang ik er zo uit zie.
Alsof ik al vijf kinderen op de wereld heb gezet.

GAJEV   Overall beren op de weg,
je hebt gelijk, Petja,
de wereld is veranderd,
vroeger had de jeugd hoop
en waren de oudjes gedesillusioneerde.

PETJA   Altijd een *deus ex machina* in jouw leven hè?

GAJEV   Tante is rijk.

WARJA   Ja tante wel.

ANJA   Maar ze mag ons niet.

GAJEV   Jou wel! Mij ook wel, maar je moeder niet.
Die heeft ook niet echt een onbesproken pad bewandeld hè!
Maakt mij niet uit hè, leven en laten leven,
en ik hou vreselijk veel van mijn zus,
maar echt ergens voor deugen doet ze niet hè.

ANJA   Nou ja.

JASJA   Waarom zou ze moeten deugen?

GAJEV   Vind ik niet hè! Vindt tante,
die houdt er nogal moraal op na.

JASJA   Heel lastig, moraal, dat knelt zo.

GAJEV   Geluk najagen, ja, dat kan ze,
maar succes binnenhalen

WARJA of geld

GAJEV dat vind ik niet hè,
dat vindt tante.

ANJA Ja dat vindt tante.

GAJEV Wat ik wil zeggen is,
er is altijd wel iets te regelen,
ik sluit een hogere lening af
een tweede hypotheek ofzo,
ze kennen me, bij de bank,
daar komen we altijd wel uit.

WARJA Echt?

GAJEV Natuurlijk.
Voor mensen als wij, Warja,
komt het altijd wel weer goed.

Ik beloof je – er hoeft niets te worden verkocht.

Dus hou op je zorgen te maken
en lach
want ome Leonid maakt het wel weer in orde.

En nu is het bedtijd!

Firs, breng je me nog een warme anijsmelk?

Firs, die vergeten was door iedereen, spreekt.

FIRS Ik heb je pyjama al voor je op bed gelegd.

WARJA Ben jij nog wakker, Firs?

GAJEV Firs is onsterfelijk!

JASJA Oud, in ieder geval.

GAJEV Slaap lekker kinderen,
de oude garde taait nu af,
groeten jullie de zonsopkomst van mij?

En lach een beetje,
echt,
het leven is de moeite waard,
zeker als je er nog zoveel van hebt als jullie.

Firs, Gajev af.

WARJA Wat denk jij?

JASJA Zijn zelfvertrouwen is bewonderenswaardig.

PETJA Zelfvertrouwen ligt vaak dicht tegen zelfbedrog.

ANJA   Zijn geluk ligt in zijn leugens.

WARJA   Ik ga ook, ik kan niet meer denken.

JASJA   Blijven wij over.

PETJA   Ik pak ook nog even een paar uur.

ANJA   Ik ook.

JASJA   En ik dan?

WARJA   Kruip jij maar in mijn bed.

JASJA   Oh?

WARJA   Ik ga naast mijn zus liggen.

ANJA   Oh?

WARJA   Kom Anja, we gaan slapen.

Af.

JASJA   Jammer.

PETJA   Ja.

Petja af.

FIRS   Weinig gevangenen hebben meer tralies
dan het hoofd en het hart,
maar
zolang je nog schaduw en spiegelbeeld hebt
is er nog hoop.

GAJEV   Firs!
Anijsmelk!

FIRS   Jaja.
Anijsmelk.

2. HOOGZOMER

2.1

Het is hoogzomer. Een lome warmte. De bomen staan vol in blad. Warja is bezig het grafje van Grisja schoon te maken.

Jasja op, met een kater.

- JASJA   Je zou zeggen dat een mens went
aan die kersenbrandenwijn.
- WARJA   Zou je niet wat van nut willen zijn?
- JASJA   Voor zover ik weet leef je maar één keer.
Dus waarom zou je dat leven
niet een beetje aangenaam inrichten voor jezelf?

De rest van de eeuwigheid lig je onder een steen.

Zoals zij.

Ligt daar eigenlijk nog iets, na zoveel jaar?
- WARJA   Waar krijg jij eigenlijk voor betaald?
- JASJA   Voor mijn aanwezigheid.
In New York ben je niemand zonder *p.a.*
- WARJA   We zijn niet in New York.
- JASJA   Dat zijn we zeker niet.
En jij.
Zou jij niet eens wat *minder* van nut willen zijn?
- WARJA   Ik kan toch niet -
- JASJA   Ik heb het niet over kunnen,
ik heb het over willen.
- WARJA   Ik wil zoveel, Jasja.
- JASJA   Ja?
Wat wil je dan?
Mannetje? Kindertjes?
- WARJA   Bespaar me dat.
- JASJA   Borrelt er heftig verlangen in dat beheerste lijfje van je?
- WARJA   Ik wil dat het werk af is,
ik wil met rust gelaten worden,
ik wil de tijd terugdraaien.
- JASJA   Want vroeger was alles beter.
- WARJA   Terug naar het moment dat we allemaal gelukkig waren.

JASJA   Ik vind het moeilijk me jou gelukkig voor te stellen.

WARJA   Ben jij gelukkig?

JASJA   Zolang ik mij niet bewust ben van mijn ongeluk
sla ik mij aardig door de dagen heen.

WARJA   New York, zou ik ook wel eens naartoe willen.

JASJA   Jammer dat jij niet mee was in plaats van Anja.
Die was zo bang voor alles
dat ze het appartement nauwelijks uit durfde.

WARJA   Ik heb niet eens een paspoort
papa beloofde altijd me op reis te nemen
de piramides van Egypte,
de skyline van New York,
de hangende tuinen van Babylon
ja
hij was goed in beloftes
en toen ging hij dood en begroef ik alle verwachtingen.

JASJA   Dat lijkt me vreselijk,
leven zonder verwachtingen.

WARJA   Ben nog nooit een grens over geweest.

JASJA   Misschien wordt het eens tijd
hier en daar een grensje te overschrijden.

WARJA   Wat bedoel je?

Jasja komt dichterbij.

Dan verschijnt Firs.

FIRS   Meer dan vijf keer in mijn leven
ben ik wakker geworden in een ander land
zonder op reis te zijn geweest.

JASJA   Waar kom jij vandaan?

FIRS   Ik ging slapen in het ene land
en opende mijn ogen in het andere,
zonder me te verplaatsen!

                  Wat een wonder hè.

WARJA   Heel wonderlijk.

Ik moet naar binnen.

JASJA   Wacht –

WARJA   Die wc maakt zichzelf niet schoon.
Of wil je me helpen?

korte stilte

Warja af.

FIRS   Nu zijn het heel andere grenzen die verschuiven,
je hoeft je ogen maar dicht te doen
en je begeeft je in een andere wereld.

JASJA   Oké.
Top.

Jasja af.

FIRS   Je hoeft er niet eens een andere taal voor te leren.

2.2

Anja en Petja.

- ANJA   Ik heb je daar gemist.
- PETJA   Mij hoeft niemand te missen hoor.
- ANJA   Ik wilde zo vaak weten wat jij zou denken, zeggen, doen.
- PETJA   Dat is de driestap, ja,
bij elke stap een nieuwe kans om af te haken.
- ANJA   Vanuit mama's appartement
zag ik mensen op karton slapen.
- Terwijl wij champagne staan te drinken
en over films fantaseren
laat een vrouw buiten haar broek zakken
en ze doet haar behoefte
zonder zich voor vreemde ogen te verbergen.
- Films over échte onderwerpen, zegt mama,
over échte mensen, niet die onzin
die in groene studio's wordt opgenomen,
maar diepgang, reliëf, engagement,
iedereen wil soap tegenwoordig, zegt ze,
maar wij grijpen de verhalen van de tijd bij de strot!
- Ik zweer het je, Petja,
die vrouw kijkt me aan
terwijl ze half rechtop staat te poepen.
- De grote verhalen!
New York is vreselijk.
- PETJA   Is dat alleen New York?
- ANJA   De wereld is vreselijk.
Champagne en stront.
Ik wist het misschien wel, ergens,
maar ik *wist* het niet, snap je?
- PETJA   Dat is logisch,
cognitieve dissonantie,
het is fijn de wereld als een barmhartige plek te beschouwen
want wie de ellende niet zelf te lijf gaat
is schuldig aan het in stand houden ervan.
- ANJA   Dan ben ik dus schuldig.
- PETJA   Zien is het begin van begrijpen
en begrijpen van veranderen.

ANJA   Ik wil niet meer aan de kant blijven staan.
Maar wat is ooit genoeg?
Raap ik iemand op, dan valt een ander neer,
geef ik iemand eten, dan sterft een ander van de honger,
zit die vrouw op mij te wachten om haar billen af te vegeen?

Ik weet niet waar ik moet beginnen.

PETJA   Je bent al begonnen.

ANJA   Dit is zo vrijblijvend.

PETJA   Voor een rechtvaardige wereld zijn mensen nodig die nadenken over onrecht.

ANJA   Wat trap ik kooltjes uit
als het bos in brand staat?

PETJA   Dit is goed, Anja.

ANJA   Goed?
Wat moet ik doen?
Ik wil iets doen!

PETJA   Alle grote dingen beginnen met wanhoop,
met het verlangen iets te veranderen,
crisis is geen eindpunt, het is een teken
dat al wat we daarvoor dachten, zeiden, deden, niet meer volstaat,
dat we geen genoeg meer willen nemen
met de wereld zoals hij is.

ANJA   En dan?

PETJA   Dan bouwen we een nieuwe wereld.

ANJA   Een betere wereld!

Gajev is opgekomen, met ontbloot bovenlijf.

GAJEV   Ah!
Een betere wereld!
Ik heb vroeger ook op de barricades gestaan,
ja, nou ja, niet alle, maar ik pikte wel eens een barricaadje mee,
dikke baard, vuist geheven en weg met het systeem!
Wij geloofden heel erg niet in de toekomst, toen.
No Future!
Maar toen het met die toekomst wel mee bleek te vallen
heb ik mijn baard ook maar afgeschoren.

PETJA   Wat wil je daarmee zeggen?

GAJEV   Niets hoor.
Alleen dat het er toch best goed voor staat, met de wereld?
Ja natuurlijk, er valt nog wat te winnen,
maar vergeleken met mijn jeugd

of toen mijn ouders klein waren,
zijn we toch heel ver gekomen?

ANJA De wereld brokkelt af
en steeds minder mensen
kunnen zich vastklampen aan de rand.

GAJEV Mooi gezegd.
Misschien moet je dichter worden.

ANJA Met kunst bereik je niks.

GAJEV Ach Anja, kunst geeft het eeuwige zin
en liefde het tijdelijke. En verder, wat stelt het verder voor?

Met schreeuwen scheer je het schaap niet.

Ik heb geleerd dat je in het leven meer met rust bereikt,
met vertrouwen, met een glimlach en een open blik,
meer dan met schreeuwen. Als je schreeuwt, lieve kinderen,
dan drukken de mensen hun oren dicht. En wie blijft schreeuwen
die zet zichzelf buiten de mensen. Dan blijf je alleen.

En dat wil je niet, alleen blijven. Geloof me.
Zorg dat je iemand vindt. Liefde misschien zelfs, als het lukt.
De rest, echt waar, die hele wereld? Stelt niks voor.
Die wereld draait ook wel zonder jou.

Ja rol maar met je ogen, sentimentele oude man,
wat weet ik nou van liefde, veel te weinig, jaja,
wat zou je wijze raad aannemen van -

ANJA Man, wat praat je veel!

GAJEV Ja wat zit ik te bazelen,
ik weet niet veel, misschien, nee nee.
maar ik weet wel dat alles waar je je zorgen over maakt
over het algemeen vanzelf opgelost wordt.

Die bom is ook nooit gevallen.

ANJA Waarom heb jij geen hemd aan?

GAJEV Oh.
Ja.
Ik zoek Firs.

ANJA Je kent Firs,
die vind je niet,
die duikt op.

GAJEV Ik kan mijn overhemd nergens vinden.

PETJA Waarom zoek je je óverhemd dan niet?

GAJEV   Hè? Ik weet toch niet waar die is?
                  Firs weet waar die is.
                  Firs!

Anja en Petja af.

2.3

- LOPACHIN We zijn acht weken verder
en je hebt nog steeds niks besloten,
terwijl de oplossing voor al je problemen
voor je neus met zijn armen staat te zwaaien!
- LJOEBOV Voor al mijn problemen?
- LOPACHIN In ieder geval voor je geldproblemen.
- LJOEBOV Och moeten we het alwéér over geld hebben?
- LOPACHIN Wij hebben het nóóit over geld!
- LJOEBOV Fijn.
- LOPACHIN Je hoeft zelf niets te regelen, dat doe ik voor je,
geef akkoord en ik zorg dat alles in gang wordt gezet.

Ljoebov ziet Gajev.

- LJOEBOV Leonid! Wat sta jij hier als een halve hippie in de tuin!
- GAJEV Ha, ja, *love and peace*, weetjewel.
- LOPACHIN Nog even en je hebt geen keus meer.
- LJOEBOV Gaat het met je, heb je een bloeding, of een beroerte?
- GAJEV Ik kan Firs niet vinden.
- LJOEBOV Wat vreemd,
hij maakt je elke ochtend wakker.
- LOPACHIN 'Nee' is ook een antwoord.
- GAJEV Ik ben erdoorheen geslapen.
Er stond wel koude koffie op mijn kastje.
- LJOEBOV Hij wordt wat onvoorspelbaar.
- LOPACHIN Alsjeblieft...
- LJOEBOV En 'nu niet', lieve Jermolaj,
is dat ook een antwoord?
- LOPACHIN Niet een waar ik iets mee kan, nee.
- GAJEV Maar Firs niet gezien dus?
- LJOEBOV Ik heb hem horen hoesten,
geloof ik, dus die scharrelt vast ergens rond.
- LOPACHIN Ljoeba...
- LJOEBOV Hij wil het steeds over geld hebben.
- GAJEV Hè wat akelig.

LOPACHIN Niet over geld, over investeringen.

GAJEV Er is een soort verschil van inzicht,
over wat geld kan zijn,
voor ons is geld een middel
om momenten voort te brengen zogezegd,
voor hem is geld een doel;
geld om geld zelf voort te brengen.

Jasja op.

LJOEBOV Ach, Jasja.

JASJA Ha baas.

LJOEBOV Ik weet het, ik weet het, ik moet je nog betalen.

GAJEV Alweer?

LJOEBOV Alweer, ja,
die leeft ook niet van de wind.

GAJEV Wat heeft ze hier voor uitgaven dan?

LJOEBOV Kan jij het voorschieten?

GAJEV Oh, eh, ja, natuurlijk, tenminste,
nu niet, mijn *cashflow* is, eh.

LOPACHIN Ik schiet het voor.

Lopachin pakt geld uit zijn portemonnee.

JASJA Hartelijk dank.

Jasja af.

GAJEV Hoe lang hou je die nog aan?

LJOEBOV Je krijgt het terug.

LOPACHIN Dat is niet nodig.

LJOEBOV Jawel jawel ik hou niet van schulden.

LOPACHIN Deriganov is van plan het landgoed te kopen.

GAJEV Onzin.

LOPACHIN Hij aast al jaren op deze plek.

GAJEV Dat gaat wel los lopen,
ik heb morgen een afspraak, bij de bank.

Ik krijg daar wel wat mee.

LOPACHIN Hoeveel?

GAJEV Ik dacht aan iets van tienduizend, misschien,
of twintig, dan hebben we wat ruimte.

LOPACHIN Twintig?

GAJEV Duizend.

LOPACHIN Ruimte?

GAJEV Ja.

LOPACHIN Jullie hebben echt geen idee hè?

LJOEBOV Wat denk je,
wordt het dit jaar een vroeg kersenseizoen?

LOPACHIN Mijn god!

LJOEBOV Jeetje wat heb je?

LOPACHIN Jullie landgoed wordt verkocht.
Jullie
landgoed
wordt
verkocht.

Ik weet niet hoe duidelijk ik het moet zeggen.
Jullie raken je huis kwijt.

LJOEBOV Wat moeten we dan doen?
Zeg ons dan wat we moeten doen?

LOPACHIN Dat
hgrm
oké

ik probeer het gewoon nog een keer.

Kijk om je heen
de oplossing ligt voor je.

GAJEV De kersenverkoop loopt al jaren slecht.

LOPACHIN De kersen- nee!
Het landgoed, de tuin,
sloop de boel,
laat er zomerhuisjes opzetten.

GAJEV Zet eens een andere plaat op man!

LOPACHIN Ga geld verdienen
in plaats van geld bloeden.

LJOEBOV Ik wil niet alles wat mooi is
in de malende kaken van de economie
laten vermorzelen tot verdienmodel.

LOPACHIN Dan kan je wat je behouden wil beschermen.

LJOEBOV Vernietigen om te behouden.
Nou.
Jij en ik kijken heel anders naar de wereld.

LOPACHIN Je snapt het niet.

GAJEV Misschien willen we het niet snappen.

LOPACHIN Je kan je niet verstoppen door je ogen dicht te doen.

LJOEBOV Nee?
Is dat zo?
Weet jij me altijd te vinden?

LOPACHIN Jou?
Altijd.

LJOEBOV In alle schaduw alle duisternis...

LOPACHIN Dus?

LJOEBOV Ik weet het niet.

LOPACHIN Je hebt geen tijd meer voor twijfel,
over een paar weken wordt de boel geveild,
als je zelf geen beslissing neemt
dan wordt die voor je genomen.

GAJEV Dat idee, met die zomerhuisjes,
komen er hier dan ook
toeristen?

LOPACHIN Komen er dan ook- ja!
Toeristen! Honderden.
Duizenden. Zoveel mogelijk!
Die komen je geld brengen!

LJOEBOV Zo druk.

GAJEV Zo ordinair.

LOPACHIN Het kan smaakvol.

LJOEBOV Ik heb een hekel aan de geur van zonnebrand.

GAJEV Aan massa's, sowieso.

LOPACHIN Ze komen niet tegelijk!

GAJEV Het is kapitaalvernietiging, ook.
Al die kersen. Zo zonde.

LOPACHIN Welk kapitaal?
Die kersen leveren niks op.
Niemand eet die dingen

GAJEV   Ik eet die kersen.

LOPACHIN   Allemaal?

GAJEV   Een handje vol.

LOPACHIN   Goed, goed, we laten een paar bomen staan,
decoratie, we doen het smaakvol, duurzaam,
sustainable is de toekomst, bewust publiek,
mensen kunnen hier met de trein komen,
het wordt een autovrij park, kindvriendelijk,
met respect voor de tradities, dat verkoopt.

GAJEV   Jij hebt met die Jasja zitten praten.

LOPACHIN   Jasja heeft goede ideeën.

GAJEV   Die is een geboren opportunist.

LOPACHIN   Zij is een geboren ondernemer.

GAJEV   Dat zeg ik toch?

LOPACHIN   Het is je redding, zie dat dan,
je staat niet aan de rand, nee,
je bent de kloof al in gestort,
laat me je opvangen, alsjeblieft.

LJOEBOV   Er is nog tijd genoeg.

LOPACHIN   Nee!

LJOEBOV   We verzinnen wel iets beters.

LOPACHIN   Ik word gek.
Ik kan niet meer.
Wat ben jij een blind, koppig, dom wijf.

GAJEV   Hé!

LOPACHIN   Jij wil gewoon niet gered worden!

Lopachin wil weg gaan.

LJOEBOV   En Grisja dan?

LOPACHIN   Wat?

LJOEBOV   Grisja.
Die ligt daar.

LOPACHIN   Grisja.

stilte

LJOEBOV   Weet je, ik ben niet blind voor mijn tekortkomingen hoor.

LOPACHIN   Het spijt me.

LJOEBOV   Dat is nergens voor nodig!
Ik heb geleefd, ja, en ik heb er de rekening voor gekregen.
En waarom? Waarom wordt een vrouw gestraft
wanneer ze leeft, met overgave lééft?

Alsof al dat leven met dood moet worden vereffend.

Weet je nog, Jermolaj, hoe jong we waren?

Hoe mooi ik was!

LOPACHIN   Nog altijd, Ljoeba.

LJOEBOV   Hoe vrij het leven was toen de toekomst nog niet vast lag?

Ik speelde alle theaters plat
in de wijde omgeving,
een vlam in deze duisternis!

Vlammen trekken motten aan.

De mot die ik aantrok was heel aantrekkelijk,
jazeker, hij leek wel een vlinder!

Maar wat is dat toch met mannen?

Ze vallen op mijn vuur
en dan, bang om zich te branden,
willen ze me blussen!

Regisseur, boordevol ideeën,
dacht ik,
maar hoe meer succes ik kreeg
hoe minder ideeën hij

en hoe minder ideeën
hoe meer hij zoop.

Ook een manier om de leegte te vullen.

Ik was niet van plan me te laten blussen,
niet door hem, niet door de kinderen
die onvermijdelijk (onvermijdelijk, ja?) kwamen,
niet door wat anderen fatsoen, moraal of beschaving noemen,
holle begrippen waar ze hun angst mee camoufleren,
nee, ik was gulzig, ik wilde het leven verslinden,
met theater, met kunst, met mannen,
met wie ik maar in mijn bed wilde hebben,
ik vierde het leven, ik vierde de liefde!

En toen zoop die lul zich dood.

Was dat een straf?
Een teken?
Een goddelijke vingerwijzing dat ik mijn leven moest veranderen?

Onzin.

Waarom zou ik niet van mijn vrijheid genieten?

Waar zou ik me schuldig om moeten voelen?

Mag dat niet?

Nee, dat mag niet.

Succes is een magneet voor haat.

Ik weet wel wat jullie over me zeiden.

LOPACHIN Ach nee.

LJOEBOV Wat jullie dachten.
Jullie en tante met d'r toegeknepen kut
en heel het dorp met de vinger klaar.

Dat gore wijf.
Blind dom koppig goor.

LOPACHIN Ik wilde niet /

LJOEBOV En toen verdronk Grisja.

moment

Toen Grisja verdronk

moment

Er was een rol voor me, in New York.

Een internationale doorbraak!

Natuurlijk ben ik weg gegaan,
vlucht naar voren.

Anja en Warja waren oud genoeg,
heb ik ze in de steek gelaten?

Ja, dat zal wel hè.

Slechte moeder.

Maar als ik succes zou hebben
zal hebben, zál, zál,
zal er iets tegenover het verlies komen te staan
niet genoeg om het uit te wissen nee nee natuurlijk niet
maar
misschien net genoeg om het dragelijk te –
weet ik veel.

Jij wil me opvangen Jermolaj?
Jij denkt dat ik val?

Maar kijk goed, kijk goed,
misschien zie je me wel vliegen.

stilte

LOPACHIN Natuurlijk
vliegen
hoog
hoog.

stilte

Warja op.

LJOEBOV Ach lieverd.

WARJA Mam?
Is er iets?

LJOEBOV Niks niks, herinneringen, stelt niks voor.

WARJA Ik heb geld nodig.

LJOEBOV Het is wel een theemaatje vandaag hè?

WARJA Voor boodschappen.

LJOEBOV Ik heb geen kleingeld meer.

LOPACHIN Sta me toe.

LJOEBOV Heel aardig van je,
je krijgt het terug.

LOPACHIN Daar twijfel ik niet aan.

WARJA Dank je wel.

Warja af.

GAJEV Jaja, zag je hoe ze naar je keek?

LOPACHIN Hou daar toch eens mee op!

GAJEV Grapje natuurlijk.

LOPACHIN Heel grappig.

GAJEV Of geen grapje misschien?

LJOEBOV Weet je waar ik wel weer eens zin in zou hebben?

LOPACHIN Hm?

LJOEBOV Een feestje!

GAJEV Ja!
Feest!

LJOEBOV We moeten het leven vieren
juist wanneer het ons te zwaar te moede wordt.

LOPACHIN Een feest, ja waarom ook niet.
De mooiste plek om te dansen is de rand van de vulkaan.

LJOEBOV Niet zo somber lieve vriend,
je ziet mij toch ook nog lachen?

LOPACHIN Je bent een sterke vrouw
een mooie
sterke vrouw.

LJOEBOV We moeten ook niet te vroeg wanhopen.
Zodra we gaan draaien
zijn poef alle problemen weg.

LOPACHIN Draaien?

LJOEBOV In New York!

LOPACHIN Natuurlijk.

LJOEBOV Natuurlijk.

LOPACHIN En kunnen ze je vanuit New York geen voorschot bezorgen?

LJOEBOV Jij snapt niks van de filmwereld hè?

LOPACHIN Of kan je hier geen werk vinden?

LJOEBOV Ze doen hier alleen televisie.
Dat is zó plat.

GAJEV Ik ga morgen bij de bank langs,
regel ik wel een overbruggingskrediet.

LOPACHIN Dat ga je nooit krijgen.

GAJEV Ik zou er toch heen.
Ze hebben me daar een baan aangeboden.

LJOEBOV Op de bank?

GAJEV Wat een giller hè!

LJOEBOV Werken is niks voor jou.

GAJEV Een feest, ja!
Jouw vader had een geweldig recept voor kersenlikeur.

LOPACHIN Ik verdraag het niet.
Als ik die geur alleen ruik
voel ik de klappen al.

GAJEV Heb je dat recept nog ergens?

LOPACHIN Een klootzak was het.
 Heeft zich hier kapot gewerkt,
 kwam altijd thuis met rode handen,
 kersensap en bloed,
 steeds krommer, tot hij op het eind
 niet meer overeind kwam,
 hij is zo, recht voorover,
 op sterk water,
 vanuit deze tuin zijn graf in gedoken.

GAJEV Ja, loyaliteit was sterk nog in die tijd.

LJOEBOV En kijk jou nu
 je hebt je uit zijn voetsporen ontworsteld,
 hij zou trots op je zijn.

LOPACHIN Dat betwijfel ik.

GAJEV Of zich voor je schamen, ja,
 wat dat betreft weet je het nooit met vaders.

Al vind ik het erg jammer
 dat ik er zelf nooit een ben geworden,
 vader,
 ik zou er vast erg goed in zijn geweest.

Waarom ben jij eigenlijk alleen gebleven?

LOPACHIN De vrouwen die ik begeerde
 waren nooit beschikbaar.

LJOEBOV Kop op, wie weet,
 je tijd is nog niet om.

LOPACHIN Nee?

GAJEV Volgens mij vind Warja je wel interessant.

LOPACHIN Alsjeblieft zeg.

GAJEV Maar wat weet ik van liefde.
 Niks!

Firs op, met overhemd.

GAJEV Daar ben je!

FIRS U bent veel te bloot voor buiten.

GAJEV Hè? Ach, dat was ik alweer vergeten.

FIRS Wie onbekommerd kan vergeten
 gunt zich op geluk een kans.

GAJEV Hè?

Anja, Petja

GAJEV   Kijk nou wie daar samen aan de wandel zijn.

LJOEBOV   Anja lieverd!

ANJA   Ha mam.

LOPACHIN   En daar hebben we onze salonsocialist ook.
Ben je de jeugd weer aan het verpesten?

PETJA   Waar heb jij het over?

LOPACHIN   *Eat the rich!*

ANJA   Nee dank je, wij zijn veganist.

GAJEV   Wat zonde.

LOPACHIN   Petja gelooft niet in eigendom.

PETJA   Dat ligt iets genuanceerder.

LOPACHIN   Waarom bezit je dan niets?

LJOEBOV   Ach pest die jongen niet zo.

LOPACHIN   Jongen?
Dat is toch allang geen jongen meer.

FIRS   De jeugd rust bij de rustelozen.

PETJA   Leeftijd is niet relevant.

ANJA   Laat Petja met rust.

LOPACHIN   Moet jij niet naar je linkse bolwerk terug?
Je verder laten indoctrineren?

PETJA   Colleges beginnen na de zomer weer.

LOPACHIN   En tot die tijd leef je hier op kosten,
vreet je van de gastvrijheid
slaap je in het tuinhuis.

PETJA   Tiny huis.

LJOEBOV   Altijd welkom.

LOPACHIN   Blij dat ik nooit gestudeerd heb.

Ik ben dom. Mag je best weten.
Nooit echt voor iets gedeugd,
behalve voor geld verdienen.

Daar ben ik goed in.

Maar daar heb je geen hersens voor nodig,
daar heb je léf voor nodig.

Ik ben liever dom en rijk,
dan slim en niks.

ANJA Wij denken helemaal niet zo slecht over jou hoor,
jij vervult je rol.

LOPACHIN Mijn rol.

ANJA Van noodzakelijk kwaad.

PETJA Anja...

ANJA Het is toch zo?

PETJA We hoeven dat toch hier niet...

ANJA Laat hem het maar eens horen.

LOPACHIN En jullie denken niet slecht over het kwaad?

ANJA Niet zolang het noodzakelijk is.

LJOEBOV Zullen we het gezellig houden?

ANJA Ja, laten we het gezellig houden.
Zolang we dat privilege hebben
moeten we ervan genieten!

LJOEBOV Nou zeg.

PETJA We willen niemands dag bederven.

ANJA Ik wel.

LJOEBOV Fijn.

LOPACHIN Jij kan voor mij niks bederven.

PETJA We houden onze mond.

ANJA Nee, ik wil het zeggen,
eindelijk woorden die meer zijn dan lucht.

PETJA Wat heeft het voor zin.
Hij weet wat we vinden
en hij verandert toch niet.

ANJA Dat is de ziekte van deze wereld.

LJOEBOV Jeetje Anja.

LOPACHIN Alleen wie openstaat voor tegenspraak kan groeien.

ANJA Verlang jij naar tegenspraak?

LOPACHIN Al is het maar om mijn mening aan te scherpen.

ANJA En zo gebruik jij alles wat er bestaat voor je eigen gewin.

LOPACHIN Egoïsme is een noodzaak,
zonder egoïsme zouden wij het als soort niet rooien.

PETJA Nee,
nee,
we moeten het gezellig houden,
dus we houden het gezellig,
geriefelijk, we houden onze mond.

ANJA Ja, we houden onze mond,
over de kindertjes die met vergroeide ruggen onze kleren zitten naaien
tot as verbrand regenwoud om veevoer te verbouwen
naar adem happende ijsberen, eilanden die onder water staan
mensen die hun akkers zien verzuipen tot modder verdrogen tot stof
op onze stranden verzuipende baby's
vlammen oorlog verkrachting uitbuiting honger

GAJEV Nou Petja, je hebt 'r wel wat in d'r kop gestopt zeg.

ANJA Ik kan zelf denken!

LOPACHIN Al zó vaak gehoord dit.

ANJA Omdat het nog altijd aan de hand is.

GAJEV Het is ook wel allemaal heel veel hè wat je zegt
dat valt nogal lastig te behappen.

ANJA Dus doe je niks.

GAJEV Ik geef geld.
Soms.

ANJA Soms.
Als je er aan denkt.
Wat vast niet vaak is.

GAJEV Nu en dan.

ANJA Want wij hebben er geen last van.
Altijd zijn het zij aan de andere kant van het hek,
aan de verkeerde kant van het prikkeldraad,
altijd zijn zij zonder geld, vreten, rechten de lul,
en die hebben de macht niet om iets te veranderen.

Toch Petja?

PETJA Veranderingen gaan ten koste
van hen die de macht tot veranderen hebben
en dus zal de macht niet veranderen.

LOPACHIN Wat?

ANJA Niet vanzelf tenminste.

GAJEV Wie heeft de macht nu ècht hè?

ANJA Alle crises zijn hetzelfde,
komen uit hetzelfde voort,
egoïsme eigenbelang weigering tot medemenselijkheid,
alle crises zijn veroorzaakt door mensen die er het minst last van hebben.

Mannen met macht.

De gevaarlijkste diersoort.

Nee, mannen die bang zijn hun macht te verliezen.

en ondertussen vreet er oorlog aan ons hart
vreet de vlam alles tot as
en wij staan hier
met jerrycan en lucifer
te doen alsof het vuur niet onze zaak is

we stinken naar benzine
maar waar komt dat vuur toch vandaan joh
vuur? welk vuur? ik zie geen vuur

nee nee er is geen vuur

jullie kijken weg
vanuit de verkeerde kant van de geschiedenis
naar een toekomst waar jullie geen recht op hebben

GAJEV Nou nou.

LOPACHIN Zo politiek ook!

GAJEV Allemaal zaken waar wij toch niks mee te maken hebben!

ANJA Omdat jullie niet bereid zijn
jullie comfort te offeren, nee,
want het moet gezellig blijven!

LJOEBOV Ja!

LOPACHIN Denk je dat ik niet weet wat offers zijn?

Heb je gezien waar ik ben opgegroeid?

Een hut!

Wij vraten het afval dat hier uit de keuken kwam.

Mijn vader heeft zijn rug kapot gewerkt
en sloeg mij in zijn plaats van baan naar baan.

Ik zat niet op school, ik trok met blote hand een dagloon uit de grond.

Ik ben zelf, helemaal zelf, van dubbeltje, nee
geen kwartje geworden, nee, ik ben van dubbeltje
naar elf cent gekropen. En toen naar twaalf. Dertien.

Mijn knieën bloeden nog!

Veertien cent, vijftien, zestien...

Verkeerde kant van het hek?
Zonder geld, vreten, rechten?

Je hebt het over mij!
Over wie ik was!

Zeventien cent, achttien cent.

En kijk mij nu.
Zelf gekropen.
Nog geen kwartje, nee, maar hard op weg!

Moet ik nu mensen uit de modder trekken?

Ik bén die stumpers waar jij medelijden mee hebt.
Mag ik me de rijkdom die me toekomt niet toe eigenen?

PETJA Juist als je vandaan komt waar jij vandaan komt /

LOPACHIN Jij hebt geen idee waar ik vandaan kom!
Ik wandel niet uit een theorieboekje van jou,
jij vreet weetjes, woorden, boeken,
jij spuugt gif in kneedbare hersentjes.

ANJA Heb je het over mijn hersentjes?

LOPACHIN Maar wat weet jij van klei?

ANJA Neem mij nou eens serieus!

LOPACHIN Modder? Bloed?

PETJA Ik zei al dat je hem niet zou overtuigen.

GAJEV Is aantrekkelijk, hè Petja?

PETJA Wat?

GAJEV Die pit, die oempf van haar.

ANJA Oempf?

PETJA Argumenten hebben geen zin.
Alles wat wij zeggen is mest voor het eigen gelijk.

ANJA Het maakt niks uit,
ze zijn al te oud,
verandering zal niet vanuit hen komen.

LOPACHIN Die arrogantie snap ik vanuit de jeugd
die te weinig heeft geleefd
om de realiteit onder ogen te zien,
maar jij, Petja, jij bent niet jong meer.

ANJA En verandering hoeft niet vanuit jou te komen.
De wereld is al aan het veranderen.
En mannen zoals jij /

LOPACHIN / ach ja mannen zoals ik.

GAJEV Als ze dat soort dingen zeggen
bedoelen ze altijd mannen zoals wij.

Bleek, oud, rijk, saai.

Het is daarom dat we dingen soms verkeerd inschatten.

LOPACHIN Ik ben niet zoals jij.

ANJA Mannen zoals jullie hebben al verloren.

LOPACHIN Heb jij haar dat geleerd?

ANJA Ik ben heel goed zelf in staat tot inzichten te komen.

PETJA Anja is heel intelligent.

GAJEV En ik ben heel geëngageerd hoor.

LOPACHIN Hoe zwak zijn je argumenten
als je me op voorhand al niet probeert te overtuigen.

ANJA Het enige risico van mannen zoals jij
is dat jullie zo bang worden van de verandering,
zo bang dat je wat in moet leveren,
dat je bereid bent alles kapot te maken
wat die verandering kan redden,

dus wil je dat we jullie gerust stellen,
niet al te bang maken,
niet op die lange lange teentjes gaan staan
omdat jullie anders om je heen gaan slaan.

GAJEV Zo! Ik zei toch dat ze pit had!

LOPACHIN Mannen zoals ik zorgen dat de aarde draait,
mannen zoals ik bouwen,
mannen zoals ik zorgen voor vooruitgang.

Waar zorg jij voor?
Wat doe jij?

ANJA Wij doen /

PETJA Niks.

ANJA Niks?

PETJA Niks.

ANJA Hoezo niks?

LOPACHIN Niks dus.
Je lijkt er nog trots op te zijn ook.

PETJA Niks is het sterkste protest,
niks is de meest effectieve daad.

ANJA Denk je dat echt?

PETJA Waarom zou ik iets doen
waarom zou ik jou proberen te redden?

Jullie zijn al opgegeven.
Een uitstervend ras.

ANJA Ja. Dus sterf maar uit
en laat de aarde aan de nieuwe generaties.

LOPACHIN Jullie onderschatten mij.

PETJA Misschien.
Dat kan.
Ik weet niet alles.
Misschien onderschat ik je,
maar dan lost het probleem zichzelf óók op:

Of jij sterft uit,
of jullie vernietigen ons allemaal.

Maar dan heeft de wereld ook gewonnen,
wanneer wij, menselijk ongedierte,
onzelf over heel de aarde uitroeien,
en dat doen we, daar zijn we stevig mee bezig,
dan is het ook opgelost.

ANJA Is afwachten een oplossing?

PETJA Het is win-win:
of jullie sterven uit en wij worden beter,
of we sterven allemaal uit
en de planeet wordt beter.

ANJA Maar dat is toch niet /

GAJEV Dat is uiteindelijk best een optimistisch wereldbeeld.

LOPACHIN Het is cynisch.
Én naïef.
Hoe lang heb jij nou gestudeerd?
En hier kom je mee?
Niks doen.

En jij praat hem na, Anja?

ANJA Ik praat jou in ieder geval niet na.

LOPACHIN Jij zou toch slimmer moeten wezen.

ANJA Dat bepaal jij niet.

LOPACHIN Mannen als ik, kiddo's, redden de wereld,
wij investeren en wij stimuleren,
wij maken de technische vooruitgang mogelijk
die alle problemen van onze tijd op zal lossen.

Jullie willen alleen de rem erop.
De rem of de vernietiging.

PETJA Vernietiging is niet het goede woord.
Als je de ziekte wegneemt
spreek je niet van vernietiging
maar van genezing.

LOPACHIN Jullie noemen jezelf idealist
maar zijn extremist
bereid om ieder leven op te offeren.

ANJA Het offer van de mensheid
maakt een einde aan het lijden van de mensheid.

LOPACHIN Ik werk iedere dag, de hele dag,
ik ben altijd met geld bezig,
geld geld geld

GAJEV Nou daar hoef je niet zo trots op te zijn.

LOPACHIN Maar het géld interesseert me niet,
wat me interesseert is wat geld in gang kan brengen,
dát is verandering,
met geld kan je opknappen, vernieuwen, snoeien

GAJEV Slopen.

ANJA Vernietigen.

LOPACHIN Als je iets nieuws wil bouwen
moet je eerst het oude slopen!

PETJA En dat, ouwe man, zijn we met elkaar eens.

LOPACHIN Wat vind jij er nou van?

LJOEBOV Hm?

LOPACHIN Van die praat die Petja in je dochters hoofd giet.

ANJA Ik ben een onafhankelijke vrouw!

LJOEBOV Ik geloof altijd sterk
in onafhankelijk denkende vrouwen
en verder ben ik nogal afgehaakt, inhoudelijk.

Daarbij zit volgens mij de vijf in de klok.

GAJEV Ja, klokklokklok.

Ik heb zin gekregen in een kersenlikeurtje,
drink je er een mee?

LOPACHIN Ik krijg het niet door mijn strot gewrongen.

LJOBOV Dan hebben we altijd nog champagne.

FIRS Al wat vergist
vult
wat het leven mist.

GAJEV Jaja!
Gaan jullie mee naar binnen?

ANJA Wij komen zo.

GAJEV Jaja, jullie komen zo.

De wereld is zo naar nog niet Anja,
er is genoeg om van te genieten.

Ljoebov, Lopachin, Gajev naar binnen.

ANJA Meen je dat nou van dat niets doen?

PETJA Niets doen is natuurlijk niet “niets doen”.

ANJA Oh, ik snap het! Je bedoelt, dat niets is alleen “niets” in het kapitalistische kader van de opportunist, omdat het ingaat tegen het narratief van wat hij vooruitgang noemt, vooruitgang die niets anders is dan een misrepresentatie van progressiviteit, omdat het hem gaat om winstmaximalisatie.

PETJA Ja nee zo’n kader is altijd...

ANJA Ik bedoel: zijn “vooruitgang” is in wezen conservatief en, erger nog, destructief, hoewel die destructie zelf dan wel weer voor vooruitgang kan zorgen.

PETJA Ja nee natuurlijk dat is precies, ja –

ANJA Ja.

PETJA Semantisch ook eh solide eh qua -

ANJA Het is zo fijn met jou te praten.
Jij weet altijd zoveel.

PETJA Vlak jezelf niet uit.

ANJA Zeker niet, wat die ouwe zakken ook zeggen.
Leonid wordt ook met de dag vreemder.

PETJA Die doet altijd vreemd.

ANJA Ja, haha, die,
die probeert ons te,
ons naar elkaar te duwen.

PETJA Die vent zit altijd te frutten
het is –
voor dat soort mannen
- het is zó heteronormatief -
bestaat er blijkbaar geen eh
interseksueel discours zonder dat
het is zo vreselijk voorspelbaar
saai
alsof een man en een vrouw
niet boven hun
hè
fysieke

ANJA ja nee ja precies

PETJA boven lust of
wat zo'n man liefde noemt

ANJA ja
want daar staan wij boven?

PETJA Ja!

ANJA Boven de liefde?

PETJA Boven wat zo'n man liefde noemt

ANJA oh ja natuurlijk want dat is

PETJA boven die beperkte kleine

ANJA beperkt ja

PETJA we moeten ons niet gevangen laten nemen door dat soort denken

ANJA Nee

PETJA houdt ons klein
gevangen in een systeem dat van tepel tot graf is uitgedacht
en mechanisme van voltijdsbaan kerngezin levensverzekering
het hele systeem dat ons onder laat liggen

ANJA wij willen vrij zijn
het leven grijpen

PETJA Vrij om gedachten niet alleen te denken
maar ook te volgen!

ANJA Ja!
Weet je, Petja, vroeger leefde ik op de seizoenen hier
op de roze wolken en sneeuwengelen in de bloesem
op de zoete rode vruchten
die we met slagroom op wafels aten
op de rijen rijen takken die naar de hemel wezen
maar altijd met vertrouwen

dat het groen weer in de takken zou kruipen
groen en roze en rood
en alles altijd hetzelfde door zou gaan

maar nu

verzuurde kersen
woekerkruid en de dood

deze tuin

in New York wilde ik maar een ding
terug thuis zijn
maar thuis
bestaat al heel lang niet meer

laat ze het verkopen
laat ze het omploegen
laat ze het teruggeven aan de natuur

ik wil hier weg.

PETJA Al het oude verdwijnt.

ANJA Om plaats te maken voor het nieuwe.

Waar zullen we heen gaan?

PETJA Je kan overal heen.
Je kan overal blijven.
Het maakt niet uit.

ANJA Ik voel me zo,
oh ik weet niet,
ik bruis gewoon helemaal.

PETJA Dat zijn de onbegrensde mogelijkheden
die in je opborrelen.

ANJA Ja misschien maar ook
Petja
ik weet dat we erboven staan en alles maar
nou ja
ik heb natuurlijk wel gewoon een, eh, fysiek discours

PETJA Ja nee ja biologie
is ook
natuurlijk

ANJA nou ja en als gedachten vrij zijn
om ook te volgen
dan heb ik wel een specifieke gedachte die ik nu eh
zou willen opvolgen ik bedoel
als ik je *consent* heb natuurlijk

Anja komt dichterbij

PETJA   ah ja

ANJA   ja?

PETJA   dat wil zeggen ik snap natuurlijk wanneer en je bent een jonge vrouw dus

ANJA   en jij ook in de kracht van je leven

PETJA   ha nou dat valt wel

Anja komt dichterbij

ANJA   zal ik anders

PETJA   wat?

ANJA   mag ik anders

Anja zoekt fysieke toenadering

ANJA   dat we iets dóen, Petja...

Petja wendt zich af

PETJA   ja nee sorry ik moet even

Petja af.

ANJA   Petja!

Petja blijft af.

ANJA   Ik wil iets dóen Petja!

Anja vertwijfeld achter.

3. LAATZOMER

3.1

Warja komt binnen in werkkleding, met zak vol onkruid.

- JASJA   Laat je dat graf niet beter ruimen?

                      Steen weg, laagje potaarde eroverheen,
                      iets fleurigs planten.
- WARJA   Hallo Jasja.
- JASJA   Herinneringen trekken je het verleden in.
- WARJA   Sommige mensen hebben nu eenmaal
                      meer herinneringen dan toekomst.
- JASJA   Op welk punt ben jij gestopt met leven?
- WARJA   Zolang er nog adem in mijn lijf zit
                      kunnen we dit leven noemen.
- JASJA   In de voetsporen gestapt van de moeder
                      die nooit een moeder is geweest.
- WARJA   Jij moet psycholoog worden.
- JASJA   Ik moet niets.
- WARJA   Nee, jij moet niets.
- JASJA   De hele tuin, alles buiten
                      probeert het verleden te overwoekeren,
                      te laten verdwijnen
                      zodat het heden zachter wordt
                      maar wat doe jij?

                      Jij schuurt dat verleden maar op,
                      rukt de korst er steeds af,
                      waarom wil jij blijven bloeden?
- WARJA   Hoe lang blijf jij hier nog?
- JASJA   Zolang ik me niet verveel.
                      Of tot ik niet meer betaald word.
- WARJA   Dat is niet lang meer.
- JASJA   Ik pak het per dag.
- WARJA   Het lijkt me heerlijk jou te zijn,
                      nooit zorgen, nooit problemen.
- JASJA   Hoe helpen ze je verder,
                      je zorgen, je problemen?

                      Verbeteren ze je leven?

WARJA   Nooit verdriet.

JASJA   Hoe meer obstakels je opwerpt
hoe moeilijker je vooruit komt.

WARJA   Diep.

JASJA   Is geen wereldschokkend inzicht
weet ik ook wel
maar het is prima leefbaar.

WARJA   Is dat genoeg?

Jasja lacht.

WARJA   Wat is er grappig?

JASJA   Wat betekent dat?
Uit jouw mond?
Genoeg?
Streef jij?
Leef jij?

WARJA   Ik wil ook dingen.

JASJA   Ja?

WARJA   Verlangen leidt tot teleurstelling.

JASJA   Wat dan?

WARJA   Jij hebt geluk,
jij kan dingen willen,
ongecompliceerd willen,
ik
zie vooral de schaduw.

JASJA   Als jij iets wil
dan moet je het pakken.

Gespannen stilte.

Ljoebov op.

3.2

Ljoebov op.

- LJOEBOV Leonid is zo lang weg,
ik weet niet of dat een goed
of een slecht teken is.
- WARJA Misschien is de veiling niet doorgegaan.
- LJOEBOV Dat zou natuurlijk best kunnen!

Maar waarom is hij dan zo lang weg?
- JASJA Misschien moeten we wat drinken.
- LJOEBOV Die veiling zou allang afgelopen moeten zijn.
En Leonid terug met goed nieuws.
- WARJA Of slecht nieuws.
- LJOEBOV Of de veiling is niet doorgegaan, ja,
dat zal het zijn.
- WARJA De veiling is niet doorgegaan,
hij heeft de lening toch gekregen van de bank
en op het laatste moment
de schulden afbetaald.
- LJOEBOV Dat doet 'ie toch maar mooi hè,
mijn broer.
- WARJA En anders is tante over de brug gekomen.
- LJOEBOV Denk je?
- WARJA Vast. Die neemt de schulden over.
Zet het huis op haar naam.
- LJOEBOV Die heeft altijd op me neergekeken.
Te vrij. Ha! Weet je dan wat ze bedoelen?
Als ze zeggen dat een vrouw te vrij is?
- JASJA Dat ze van seks houdt.
- LJOEBOV Dat ze van seks houdt!
Actrices zijn sowieso hoeren hè.
- JASJA Vrijzinnig.
- LJOEBOV Artistiek.
En artistieke meiden kan je makkelijk neuken.
En ja, vergeleken met die lijken
die met de bedpin tussen de benen geboren zijn, ja,
ik hou van seks ja en nee, niet van saaie seks,
die gooit me het huis uit zodra het van haar is.

WARJA   Dat doet ze niet.

LJOEBOV   Ik hoef haar geld ook niet!

WARJA   Voor Anja niet.

LJOEBOV   Voor Anja. Ja. Lieve Anja.

WARJA   Zolang Anja hier woont in ieder geval niet.

LJOEBOV   Waarom zou Anja hier weggaan?

WARJA   Ik weet het niet mama.

3.3

Petja, Anja.

ANJA Je ontloopt me.

PETJA Ik weet niet zo goed wat ik moet zeggen.

ANJA Zeg niks en kom mee.

PETJA Waarheen?

ANJA Er zijn mensen
die iets gaan doen, Petja,
die de klap niet afwachten
maar hem dichterbij willen brengen.

PETJA Oh.

ANJA Daar kunnen wij bij helpen.

PETJA Maar is dat
ik bedoel
legaal?

ANJA Radicale tijden vragen radicale oplossingen.

PETJA Hoe meer ik studeer
hoe verder ik van een oplossing afdrijf.

Als je de mensheid beziet,
vanuit welk vakgebied dan ook,
geschiedenis, biologie, psychologie, sociologie, filosofie,
dan zie je altijd weer een diersoort
die heel hard bezig is met zelfdestructie
onder het mom van zelfbehoud.

Die mensheid valt niet te helpen.

ANJA Dus doe je niks.

PETJA Ik heb het allemaal gedaan.
Geprotesteerd gedemonstreerd
mijn handen aan het asfalt gelijmd,
mijn balzak aan een ambassade gespijkerd,
ik weet hoe het is om opgejaagd, weggedragen, gearresteerd,
allemaal gedaan, niks is veranderd.

ANJA Dat is ons probleem,
als wij iets doen,
doen wij onszelf iets aan,

en waarom zou iemand luisteren
als wij zelf ons eigen grootste slachtoffer zijn?

Alles wat jij hebt gedaan,
álles wat jij hebt gedaan
was zinloos

alles netjes binnen de grenzen
acties om het kader van de machtigen op te poetsen
binnen de bewegingsruimte die jij hebt gekregen
van hén die je denkt te bestrijden!

natuurlijk is er niks veranderd.

Want jij hebt niks veranderd.

Wij moeten ophouden slachtoffers te zijn
ons buiten de bewegingsruimte begeven
en dader worden.

PETJA Dader.

ANJA Doen wat nodig is.

PETJA Geweld.

ANJA Doen wat goed is.

PETJA Ik weet het niet Anja.

ANJA Nee. Jij weet het niet.
Zo slim. En toch zó dom.

3.4

FIRS

de toekomst bestaat niet

het verleden is verhaal

we verzinnen wat ons het beste past

de tijd vreet alles op

laat weinig over dan herinnering

en vooral de gaten

daar weer in

3.5

Ljoebov, Jasja, Warja.

Petja op.

LJOEBOV   Petja! Waar is Anja?

PETJA   Die
              eh
              heb ik niet gezien.

WARJA   Jullie zijn toch zo onafscheidelijk?

PETJA   Niet.

LJOEBOV   Heb jij iets van Leonid gehoord?

PETJA   Die houdt zich vast
              aan de rand van de afgrond
              die onder zijn vingers verkrumelt.

LJOEBOV   Als Leonid straks thuiskomt met slecht nieuws
              dan storten we de afgrond in.

Vallende vrouw, vallende vrouw,
              waarom dacht ik ooit dat ik kon vliegen.

JASJA   Jullie denken je allemaal de duisternis in.
              Er is licht
              er is altijd licht!

WARJA   Wie niets heeft
              kan niets verliezen ja.

JASJA   Dat maakt het leven licht.

WARJA   Na jou de zondvloed.

JASJA   Geen idee
              heb ik daar invloed op?

PETJA   Die zondvloed hou je niet meer tegen.

JASJA   Wat maken we ons dan nog zorgen.

FIRS   De tragiek van mensen met een uitzicht
              is dat ze altijd afgrond zien.

JASJA   Kan Lopachin niet helpen?

LJOEBOV   Jermolaj?

JASJA   Die heeft geld.

PETJA   Mannen met geld willen altijd iets terug voor hun geld.
              Uiteindelijk kost het je je ziel.

JASJA Je ziel
als dat alles is.

LJOEBOV Die man is eenzaam
dat zie je zo
zoveel tijd hier
dat doet ie niet uit liefdadigheid.

WARJA Wat kan je een eenzame man geven.

LJOEBOV Hahaha ja
al onze problemen zouden in een klap voorbij zijn
als jij en Jermolaj verliefd zouden worden.

WARJA Mam.

PETJA Het is het toppunt
van het laat-kapitalisme
dat geld en liefde
onderling inwisselbaar zijn.

JASJA En wat zou het
als je geen geld
en geen liefde hebt?

WARJA Als het de zaken op zou lossen...

JASJA *tegen Ljoebov*
Ik zie hem ook wel naar jou kijken.

LJOEBOV Oh nee, niet weer dat anker,
die tijd is voor mij voorbij.
Maar als Warja wil, zelf wil...

WARJA Ik weet niet wat ik zelf wil mam.

PETJA Dat geroddel, gesmiespel en gekoppel,
alsof alles in het leven draait om
dat
gepruts en geflubber
alsof jullie niets beters te doen hebben.

JASJA Niks mis met gepruts en geflubber.

LJOEBOV Het is een lieve man.
Hij is misschien niet heel knap...

WARJA Dat valt toch wel mee?

LJOEBOV Maar hoe minder knap ze zijn
hoe beter ze hun best doen.

JASJA Is dat zo, Petja?

PETJA Waarom vraag je dat aan mij?

JASJA We kunnen het Anja vragen.

PETJA Hou op!

LJOEBOV Ach kom lieve Petja
wij weten toch allemaal dat jullie...

PETJA Je vergist je.
Anja en ik, wij zijn,
dat is allemaal niet zo smerig.

JASJA Smerig!

PETJA Wij staan boven de liefde.

LJOEBOV Boven de liefde.

JASJA Zo ver erboven
dat de liefde onbereikbaar is.

LJOEBOV Dan lig ik liever onder de liefde.

Maar waar blijft Leonid!

Ik weet niet wat ik moet doen
ik weet niet wat ik moet denken
ik val
ik blijf maar vallen

PETJA Pas wie gevallen is kan opstaan,
het stof van de knieën kloppen
en om zich heen kijken
om te zien waar die werkelijk staat.

Pas na de ondergang,
lieve Ljoeba,
kan je echt vooruit.

LJOEBOV Wat weet jij van de ondergang,
van leven, van werkelijk leven?

Jij sluit je op in je gedachten,
plakt woorden voor gevoelens
en verheft jezelf boven iedereen

maar wat ben je zelf nou waard?

PETJA Niks. Ik ben een mens van niks.
Als alle mensen.

LJOEBOV Zo praat iemand die zich los ziet
van alles en iedereen.

PETJA Dat is niet waar.

LJOEBOV Jij weet niks.

Oordeelt iedereen de stront in
en staat zelf met lege handen.

Hoog hoog boven ons, ja,
maar met lege handen.

En die arme Anja.
Die kijkt zo hoog tegen je op
dat ze haar nek verrekt.

En wat krijgt ze van je terug?

PETJA Dat ligt gecompliceerd.

LJOEBOV Nee man dat ligt heel simpel.
Jij staat niet boven de liefde,
jij bent er niet toe in staat.

PETJA Ik...

LJOEBOV Jij bent niet normaal!

PETJA Ik...

LJOEBOV Een afwijking, dat ben je.

PETJA Een afwijking, misschien, ja
misschien is er iets mis met me
misschien is er iets mis met me
als ik de liefde niet kapot wil maken
door het menselijk te maken
want alles wat menselijk is
faalt
wat is de norm
jullie?
jij?

ben jij het goede voorbeeld Ljoeba?

LJOEBOV woorden weer woorden woorden

JASJA jij verwacht lafheid met wijsheid

WARJA Arme Anja.

JASJA Gun het jezelf toch

PETJA Moet ik mezelf het verlies gunnen?
De mislukking?
De puinhopen van alles wat onherroepelijk kapot gaat?

LJOEBOV Ja!

Lieve jongen
zonder verlies vreet de leegte je op.

Maar wat weet jij van verlies?
Minder nog dan van liefde.

Ik ben hier geboren,
mijn ouders hebben hier geleefd
en zijn hier gestorven,
mijn grootvader heeft die bomen in de grond gezet.

Dit alles leidt naar mij.

En dit alles zal uit mijn handen glippen.

PETJA Alles wat je geprobeerd hebt vast te grijpen
heeft je tot hier gebracht
leegte.

LJOEBOV Geen leegte.
Mislukking.

PETJA Wat is het verschil?

LJOEBOV De poging.
Want ondertussen heb ik wel iets geprobeerd.

WARJA Er is nog niks mislukt.

LJOEBOV Ik voel een vuist om mijn maag
wringen
wringen
niet voor mij
ik maak niks uit
wat mijn maag wringt
is Anja, is Warja,
de leegte waar zij in zullen vallen is mijn schuld.

WARJA Ach mama.

PETJA Anja redt zich wel.

JASJA Wij redden ons ook
we hebben altijd New York nog.

LJOEBOV New York.

JASJA Zodra de film gaat draaien.

LJOEBOV De film?
Nee... nee, Jasja,
dat is toch allemaal voorbij.

JASJA   Waar heb je het over?

LJOEBOV   Ik ben eruit geschreven
te oud
ze hebben zes jaar op financiering gewacht
en nu die eindelijk rond is
pas ik niet meer in de hoofdrol.

JASJA   Niet.

LJOEBOV   We moeten onze ogen open doen.

Ik kan niet weg, niet terug,
alle wegen lopen dood.

En nu moet ik hier het licht uitdoen.

Jasja af. Anja op.

ANJA   Wat is er met haar?

WARJA   De tijd haalt haar in.

LJOEBOV   Is Leonid al terug?

ANJA   Niet gezien.

WARJA   Dus het maakt niks uit,
dat je bent vertrokken,
het heeft geen enkel verschil gemaakt?

LJOEBOV   Daar lijkt het op.

WARJA   Je had hier moeten blijven.

LJOEBOV   ik had hier moeten blijven

ik kon het niet

er zit een vuist om mijn maag
die wringt en wringt

Dit huis maakt me nog niet eens zoveel uit
het is een dak
een mens kan overal een dak vinden

en die tuin
ik krijg geen kers mijn strot meer door
niet sinds

maar mijn Grisja

waar moet mijn kleine meisje heen?

ANJA   Mama...

LJOEBOV   Het is mijn schuld, weet je dat?

WARJA Nee mama...

LJOEBOV Toen Grisja verdronk
lag ik in bed
met
ik weet zijn naam niet eens meer
doet het ertoe?

ik lag te neuken toen mijn dochter verzoop.

De wereld is niet rechtvaardig, of barmhartig,
de wereld is wreed, of, erger nog, onverschillig.

PETJA *zacht*

Ach Nee...

WARJA Nee mama.

ANJA Het is niemands schuld.

LJOEBOV Het is mijn schuld mijn schuld alles mijn schuld.

ANJA Het was een ongeluk, mama,
ongelukken kennen geen daders.

WARJA Nee.

ANJA Enkel slachtoffers.

WARJA We hadden ruzie.

Ze kon ondraaglijk zijn.

Het liefste meisje van de wereld ja
maar ook zeven jaar oud
en als zij iets niet eerlijk vond
dan wist ze soms niet waar ze met haar woede heen moest.

PETJA Zo'n groot rechtvaardigheidsgevoel.

LJOEBOV Ze leek op Anja.

WARJA Ik had geen geduld
die dag ik
soms heb je dat dan ben je
moe

ik had haar uitgescholden
heel erg
je scheldt een meisje van zeven niet uit
ik had er al spijt van terwijl ik nog aan het roepen was

ik zag de tranen uit haar ogen springen
handen tot vuisten
ze stampte weg

goed dacht ik
goed
dan koelen we allebei even af

dat gebeurde elke dag wel
dan ging ik na vijf minuten naar haar toe
maakten we het goed

zei ik: zeg even sorry
zei ze sorry
zei ze: en nu moet jij sorry zeggen

en dan zei ik sorry

sorry sorry sorry dat ik zo ongeduldig was

en dan een knuffel en dan klaar

ik had achter haar aan moeten lopen
bij haar moeten blijven

ik had niet tegen haar moeten schreeuwen

PETJA Ik had haar moeten leren zwemmen.

ANJA Ik had –

WARJA Wat?

ANJA Ik weet het niet.

WARJA Jij had niks.

korte stilte

Dat blauwbleke bekkie
bijna doorschijnend meisje...

Mijn schuld.

LJOEBOV Ik had er moeten zijn.

Jij niet.

Ik.

Mama.

Mama's schuld.

ANJA Onze schuld
onze

PETJA van ons allemaal.

LJOEBOV En nu wordt alles verkocht.

ANJA Maar dat is toch goed?

WARJA Goed?

LJOEBOV Ze kunnen mijn meisje toch niet verkopen?

FIRS Ik kan me nog herinneren
dat ik aan land kwam
mijn kieuwen afschudde en pootjes nam
mijn schubben loosde voor een vacht
stem kreeg
en het donker wegjoeg uit de nacht

en wat kreeg ik ervoor terug?

Versleten knieën
een steeds krommere rug
en een hoest die zich diep
diep
mijn longen in genesteld heeft.

Jasja op.

JASJA Ze zijn er.

LJOEBOV Wie?

JASJA Wie?
Leonid.
En Jermolaj.

LJOEBOV En?
Zijn we het kwijt?

3.6

Lopachin op.

LJOEBOV Ben je daar?
Jermolaj?
Waarom duurde het zo lang?

WARJA Waar is Leonid?

LOPACHIN Wacht, wacht, geef me wat drinken.

LJOEBOV Waarom zijn jullie zo laat?

LOPACHIN Nee, niet dat spul.
Champagne!

LJOEBOV Is de veiling niet doorgegaan?

LOPACHIN Het liep allemaal een beetje uit,
de veiling begon pas om vier uur.

Ik ben helemaal licht in mijn hoofd.

Gajev op.

LJOEBOV Leonid! Wat zie je eruit!
Hoe is het gegaan?
Waarom zegt niemand wat?

GAJEV Wat te drinken.
Geen champagne.
Iets sterks.

Oh het was een vreselijke vernedering.

Ik ben kapot.
En doorweekt.
Gadverdamme

sorry ik doe eerst even iets anders aan.

Firs!

ANJA Is de kersentuin verkocht?

LOPACHIN Ja.
De kersentuin is verkocht.

Stilte.

LJOEBOV Aan tante?

LOPACHIN Wie?
Nee.
Aan mij.

Stilte.

Warja af.

LOPACHIN   Waar gaat die heen?

ANJA   Laat haar maar even.

Anja achter Warja aan.

LOPACHIN   Ja, ik heb de tuin gekocht, de hele bende gekocht.
Dat was nog niet makkelijk, populair plekje dit hoor,
locatie is alles, dat had ik toch gezegd? Het eerste bod
was meteen drie ton over de vraagprijs,
plús de openstaande hypotheek, klats,
Leonid trok meteen wit weg, sluisen open,
zweet en tranen, ja sorry dat vond ik grappig,
ik heb die man zo vaak gewaarschuwd.

LJOEBOV   Heeft tante niet ingegrepen?

LOPACHIN   Je broer had niks, kleingeld,
totaal geen verstand van zaken,
waarom zou je tante, of de bank,
of wie dan ook
geld scheppen in dat zwarte gat?

Kansloos, dat heb ik toch zo vaak gezegd?
Kansloos!

Maar ik niet. Ik niet. Ik bood er meteen
een ton bovenop. En toen ging het steeds
met vijftig omhoog. Vijftig hier, vijftig daar,
hop, hop, goeie veilingmeester hoor,
adrenaline, niet normaal, ik sta nog steeds te razen,
ik stond op vijfeneenhalve ton boven vraagprijs,
plus schulden, droge bek hoor, en toen de hamer,
tik, verkocht aan die man met die droge bek, haha,
dat was ik, ik had hem, de kersentuin is van mij,
de tuin het huis de hele zooi! Ik weet niet
hoe ik terug ben gekomen, slingerend,
dronken van de overwinning. En van – oh!
Kon mijn vader me nu maar zien! Uit de modder
van zijn voetstappen gekropen, ik, ik,
die klotezoon, die met de stok het leven
ingeslagen werd, Jermolaj heeft het mooiste
plekkie van de wereld gekocht, waar mijn pa
zich kapot werkte, het graf in zoop,
de deur nog niet naar binnen mocht,
van mij is het! En nu gaat het snel, ja!
Het moet wel gaan renderen want anders,
het kost wat hè, plus schulden,
maar het betaalt zichzelf terug, eerst

gaat alles tegen de vlakke, b́am,
bomen tegen de vlakke, terrein egaliseren,
klein sierheuveltje, en dan, mooie huisjes,
modules, hout afgewerkt natuurlijk,
esthetisch, duurzaam, winstgevend!

LJOEBOV Dus zo eindigt het.

LOPACHIN Zo begint het!

Had nou naar me geluisterd.
Dit had allemaal voorkomen kunnen worden,
allemaal.

Och het is een tragedie, echt,
ik vind het zo vreselijk voor jullie.

LJOEBOV Ik denk het niet, Jermolaj.

Wat ga je met mijn kleine meisje doen?

LOPACHIN Grisja? Ach lieverd, ach lieverd,
natuurlijk mag die daar blijven liggen,
daar of daar in de buurt een beetje
ze moet een beetje
voor de bouwplannen
een beetje plaats maken maar
we vinden een betere plek voor haar,
een mooie rustige plek
maken we een mooi monumentje voor d'r
met een beeldje, is dat niet wat,
een mooi marmeren beeldje
in plaats van die steen,
dan zit het ook anders in het zicht ja?

LJOEBOV Ik heb er niks meer over te zeggen.

LOPACHIN Maar het hoeft niet zo,
Ljoeba, je hoeft niet weg.

LJOEBOV Je bent een goede man.

LOPACHIN Maar niet goed genoeg voor jou?

LJOEBOV Te goed
vrees ik.

Had me eerder gevraagd.

Toen we achttien waren
toen de horizon nog verder weg lag
en de toekomst niet aan scherven.

LOPACHIN Ik durfde niet,
dacht niet dat ik een kans maakte.

LJOEBOV Als er iemand is die kansen maakt
ben jij het
uit het niets, uit het stof, uit kruimels maak jij kansen,
en je grijpt ze, je grijpt ze bij de strot,
schudt ze uit en kneedt ze tot ze doen wat jij wil
die kansen

LOPACHIN Maar bij jou?

LJOEBOV Je kent me, Jermolaj,
ik ben niet scheutig met het woordje 'nooit',
zo negatief, zo definitief,
het leven moet open zijn,
licht aan het eind van donkere tunnels,
want anders, waarom zou je anders door die tunnel blijven kruipen.

LOPACHIN Ik kruip, Ljoeba.

LJOEBOV Ja, jij kruipt.

LOPACHIN Ik kruip voor jou.

LJOEBOV En dat op onze leeftijd.
Sta toch op.
Je knieën kunnen dat toch helemaal niet aan.

LOPACHIN Zo oud zijn we niet.

LJOEBOV Niet?
Waarom voel ik me dan zo oud?

LOPACHIN Je bent niet oud
je bent verdrietig.

LJOEBOV Ik voel me zo oud
als toen ik hier vertrok.

LOPACHIN Ik wil alles voor je doen.

LJOEBOV Schenk dan wat te drinken voor me in.
Die kersenlikeur van je vader.

LOPACHIN En dan?

LJOEBOV Dan proosten we
en drinken we
en troosten we
en veel meer valt er vandaag niet meer te wensen.

Anja weer op.

ANJA Huil je?

LOPACHIN Nee...

ANJA Mama?

LJOEBOV

Nee lieverd.

ANJA

De kersentuin is verkocht,
hij bestaat al niet meer,
geen gewicht meer om je de grond in te trekken.

Je bent vrij.

4. HERFST

4.1

LJOEBOV Hebben we alles?
JASJA Alles ingepakt.
LJOEBOV Klaar om te gaan.
JASJA Daar wil ik nog even met je over /
LJOEBOV Ach, natuurlijk, handgeld,
Leonid, heb jij misschien wat *cash* voor Jasja?
JASJA Nee, dat wilde ik niet /
GAJEV Waar is Firs?
LJOEBOV Naar het ziekenhuis toch?
JASJA Dat zou Warja /
LJOEBOV Je krijgt je geld later, goed?
JASJA Nee ik /
LJOEBOV Later, Jasja,
dat hoor je toch.

Lopachin op.

LOPACHIN Daar zijn jullie!
GAJEV Ah, de nieuwe huisbaas.
LJOEBOV Ik kijk nog even of ik niks vergeten ben.

Ljoebov af.

LOPACHIN Wacht nou even.
GAJEV Ik ga met je mee.
LOPACHIN We heffen het glas!

Gajev af.

LOPACHIN Nou, dan drink ik ook niet.
JASJA Ik wil wel een glas.
LOPACHIN Ja, goed Jasja, Champagne!
JASJA Zo!
LOPACHIN In dit huis geen kersenlikeur meer,
alleen nog maar het goede spul.
JASJA *Nashe-zdoróvje.*

LOPACHIN Ik haat kersen!

Ja, proost.

Waarom is het hier zo koud?

JASJA Kachels uit en deuren en ramen open om de boel goed door te tochten en, zoals Warja zei, de geesten uit het huis te waaien.

LOPACHIN Iedereen verdwijnt vandaag.

JASJA Het is er een mooie dag voor.

LOPACHIN Een prachtige dag om te bouwen!

Neem nog een glas.

JASJA Met plezier.

LOPACHIN Ik heb ze voorgesteld weg te brengen, maar ze willen mijn auto niet in.

JASJA Ze hebben iets te bewijzen.

LOPACHIN Nog altijd.
Maar wat?
En jij?

JASJA Ik wil je auto wel in.

LOPACHIN Ga je niet met ze mee?

JASJA Al die mensjes rondrennend in hun eigen leven met hun eigen ellende, maar het doet er allemaal niet toe, niet echt, niets is belangrijk.

Mijn pad met haar is wel afgewandeld.

LOPACHIN Wat vindt zij daarvan?

JASJA Ik probeer het haar te vertellen, maar ze wil niet luisteren en ik zet niet echt door –

ik hou niet van slecht nieuws gesprekken.

LOPACHIN Dat hebben jullie dan gemeen.

JASJA Meestal verdwijn ik dan maar zo'n beetje. Ik verdwijn en ik duik op, al naar gelang me uitkomt.

LOPACHIN In dat geval heb ik een voorstel.
Blijf hier.

JASJA Hier?
Tussen de waaiende geesten
en een kindergrafje?

LOPACHIN Vorm met mij het verleden om tot toekomst,
blijf hier, wordt mijn, weet ik veel,
assistent, bedrijfsleider, *chief of operations*.

JASJA Een titel interesseert me minder dan het geld.

LOPACHIN Ik betaal je nu al zowat.

JASJA Wanneer gaat het aanbod in?

LOPACHIN Vandaag, vandaag al!
We verjagen de geesten, ja,
de geest van uitstel, traagheid,
van het onverschillige afwachten op het einde
en steken de handen uit de mouwen.

Een nieuwe tijd, Jasja.

Petja op.

PETJA Waar is iedereen?
Ze zijn toch nog niet weg!

JASJA Ze hebben je allemaal in de steek gelaten.

PETJA Anja?
Anja!

LOPACHIN Helemaal alleen.

PETJA Ik vind het niet erg alleen te zijn,
dat ben ik gewend,
ik zwerf al tijden rond
en verlaat me op de vriendelijkheid van anderen.

LOPACHIN Zei de parasiet.

PETJA Anja!

LOPACHIN Eeuwige sprinkhaan tussen de mieren.

PETJA Ja, ja!
Groene raaf tussen de zwartlaarzen.

JASJA Je weet dat als mieren 's winters
de sprinkhaan in hun hol halen
dat niet is om viool te spelen
maar om de voedselvoorraad aan te vullen hè.

LOPACHIN Ha!

PETJA Wat macaber.

LOPACHIN In die heerlijke nieuwe wereld van je,
wat denk jij,
ben jij dan zwartlaars of voedselvoorraad?

PETJA Dan ben ik de handen uit de mouwen
en bouw ik op het stof iets nieuws.

LOPACHIN Jij bent geen bouwer,
jij bent een sloper.

En na die ondergang, als die komt

PETJA Die komt, Jermolaj,
de klap komt.

LOPACHIN En dan zijn het niet de mensen zoals jij die overleven,
het zijn mensen zoals ik, en Jasja,
de ondernemers.

PETJA Tot de nok vol van eigenbelang.

LOPACHIN Eigenbelang is groter belang jongen,
wat wij voor onszelf doen
daar kan je van profiteren.

Wij bouwen. Wij bouwen en jij
jij bent ballast, profiteur,
van weinig nut,
in deze wereld en in de nieuwe wereld.

JASJA Denk daar maar eens over na!

PETJA Ach wat.

LOPACHIN Maar ik wens je het beste,
lieve jongen,
ga je terug naar de uni?
Eindelijk eens afstuderen?

PETJA Ik weet het niet.
Het voelt allemaal zo...

JASJA Zinloos?

Petja haalt zijn schouders op.

PETJA Maar waar is Anja?
Anja?
Anja!?

Petja af.

LOPACHIN De toekomst ziet er goed uit Jasja.

JASJA En de klap?

LOPACHIN Er komt geen klap,
alleen applaus!

Het geluid van bijlagen of bulldozers, de bomen worden gekapt.

JASJA Zo te horen is de toekomst al begonnen.

LOPACHIN Geen klappen, alleen applaus.

Anja op.

ANJA Mama vraagt of je zou willen wachten met kappen
tot zij buiten gehoorafstand is.

LOPACHIN Ach
ja
ik vraag wel of ze even pauze pakken.

ANJA Kap je ze allemaal?

LOPACHIN Ik zet er sierkers neer,
wel bloesem, geen vruchten, scheelt wespen!

Geweldig toch!

Wist je dat kersenpitten giftig zijn?

Lopachin af.

ANJA Zo tactloos.

JASJA Het leven gaat door.

Warja op.

WARJA Is Firs al naar het ziekenhuis?

ANJA Niemand weet het.

WARJA Dat zou jij toch regelen?

JASJA Ik ben geen thuiszorg.

ANJA Ik ga hem wel even zoeken.

Anja af.

WARJA Het zou je sieren eens iets voor iemand te doen.

JASJA Het zou jou goed doen eens iets voor jezelf te doen.

WARJA Ik zou niet weten wat.

JASJA Ga op reis!
De piramides van Egypte,
de skyline van New York.

WARJA De hangende tuinen van Babylon...

JASJA Je verdient het.

WARJA Ik weet niet of dat waar is.

JASJA Het gaat niet om wat waar is,
het gaat om wat je verlangt.

WARJA En als ik nou niet weet wat ik verlang?

JASJA Dan is het misschien eens tijd om daarachter te komen.

Gespannen stilte.

Gajev op.

GAJEV Het is tijd, tijd, bijna tijd,
we moeten gaan!

WARJA Wat ben jij enthousiast.

GAJEV Ik weet niet of het angst of hoop is,
maar ik krijg er wel energie van ja.

Ljoebov op.

GAJEV Daar ben je,
we moeten gaan.

LJOEBOV Ja.
We moeten gaan.

Dag huis.
Dag lief, oud huis.

Er ligt al een tapijt van blad,
nog even en de kale takken
wijzen naar een bleke hemel

en straks zal het groen weer uit de takken barsten

maar niet hier
geen takken
niks barsten

alles met de grond gelijk.

Ha, nou ja,
konden we onze herinneringen maar zelf kiezen hè?

En jij ziet er stralend uit lieve dochter,
ik geloof dat ik je nog nooit zo heb gezien,
je lijkt wel gelukkig!

ANJA Dat ben ik, mama,
vandaag begint een nieuw leven.

En ik ga eindelijk besluiten nemen.

LJOEBOV Goed zo kind.
Wat ga je doen dan?

ANJA Doen.
Ja dat,
ik ga doen.

GAJEV Het is belangrijk om dromen te hebben als je jong bent.

LJOEBOV Niks is belangrijker.

GAJEV Ik ben blij dat we gaan.
Al die onduidelijkheid,
leverde alleen maar stress op.
Volgens mij ben ik half mijn haar verloren.

En nu het ding verkocht is,
nou ja,
valt het allemaal best mee hè!

In ieder geval geen stress meer.

Eerlijk gezegd,
dit huis was een zwart gat.
Het zoog ons de duisternis in en nu

nou ja, geluk is misschien wat veel gevraagd,
maar er is in ieder geval weer adem.

LJOEBOV Ik zie weer horizon, dat is waar.

GAJEV Ik heb die baan bij de bank aangenomen,
wie had dat gedacht.

LJOEBOV Jij wordt bankier en ik ga weer draaien!
Zo zwalpt het leven toch lekker door hè,
ja nou ja, televisie, dat is geen film natuurlijk,
maar het is leuk dat ze me niet vergeten zijn en

al is *soap* niet het medium waar ik zelf aan zou denken,
het is een grote kans om reliëf te brengen
in dat massavermaak. Daarom vragen ze me,
ja, om diepgang te geven, televisie is de toekomst,
heb ik gehoord, en ik maak deel uit van de toekomst.

Niet van het verleden.

GAJEV En fijn dat we zo lang bij tante mogen verblijven hè.

LJOEBOV Ja nou ja
een tijdelijke noodzaak,
tot ik weer op eigen voeten ben, hè.

ANJA Natuurlijk mama.

LJOEBOV En jij hebt je, wat was het, tussenjaar?

ANJA Zoiets.

LJOEBOV Voor het eerst alleen in de wereld.
Doe je wel voorzichtig?

ANJA Nee.

LJOEBOV Nee.
Heel goed.
Doe onvoorzichtig, lieve dochter van me.

GAJEV Waar is Firs?

ANJA Die kon ik niet vinden.

LJOEBOV Die is toch naar het ziekenhuis?

GAJEV We moeten bijna gaan.

LJOEBOV Ja ja
we gaan.

4.2

Petja, Anja

- PETJA Daar ben je.
- ANJA Geef alsjeblieft genoeg om mij om over je eigen angst te kruipen.
- PETJA Wat moet je met mij?
- ANJA Ik heb hoop.
- PETJA Hoop is het ergste kwaad.
- ANJA Ik heb hoop dat jouw idealisme niet stiekem cynisme is.
- PETJA Dan is dit afscheid.
- ANJA Ik sta niet boven de liefde, Petja, of, nou, groot woord, maar ik voel –
- PETJA Ja stop.
Ik voel óók,
maar –
- ANJA Nee, niet maar, voel, dat is eenvoudig, waarom moet je het weer moeilijk praten?
- PETJA Je hebt gelijk,
laten we beter zwijgen.
- ANJA Jij bent een laffe man.
- PETJA Angst is het enige dat me van zelfmoord weerhoudt.
- ANJA Laf.
- PETJA Nu zie je me.

korte stilte

- ANJA Dag Petja.

4.3

Lopachin, Warja

- LOPACHIN Drink jij een glas met mij?
- WARJA Heb jij Firs gezien?
- LOPACHIN Ik heb je moeder gevraagd te blijven.
- WARJA Mama is niet gemaakt om te blijven.
- LOPACHIN En jij?
- WARJA Wil je me iets vragen, Jermolaj?
- LOPACHIN Ik?
Wil ik iets vragen?
Het is de champagne misschien.
- WARJA Het zal de champagne zijn.
- LOPACHIN Ik ben misschien oud
en lelijk
maar ik ben wel rijk
en trouw.
- WARJA Oh nou als dat alles is.
- LOPACHIN En ik denk dat ik in staat
tot liefde ben.
- WARJA Mama heeft nee gezegd.
- LOPACHIN Die schudt haar veren uit en vliegt opnieuw.
- WARJA Dus kom je naar mij.
- LOPACHIN Zo vreemd is dat niet?
We zijn allebei eenzaam.
Waarom zouden we elkaars eenzaamheid niet bestrijden?
- WARJA Ik ben mijn moeder niet.
- LOPACHIN Nee?

Nee.

Goed beschouwd
ben jij de meest volwassene van jullie twee.
- WARJA Je kon niet wachten hè.
- LOPACHIN Pluk de dag.
Waarmee?
- WARJA Alles is al kapot hier.
- LOPACHIN Niet kapot, bouwrijp.

WARJA Met de grond gelijk gemaakt.

LOPACHIN Geëgaliseerd.

WARJA Misschien als je het me eerder gevraagd had.

LOPACHIN Ah de vloek van mijn leven.

WARJA We dragen allemaal ons kruis.

LOPACHIN Wat ga jij dan doen,
als jij ook verdwijnt?

WARJA Ik weet het niet.
Vakantie, misschien.
New York, Caïro, Babylon.

LOPACHIN Babylon schijnt mooi te zijn
deze tijd van het jaar.

WARJA Wat kwam ik hier nou doen?
Ik zocht iets.
Laat ook maar.

4.4

Ljoebov, Gajev, Anja op.

- LOPACHIN   Daar zijn jullie!
                    Kom.
                    Drink een glas champagne met me.
                    Er hangt teveel tijd tussen ons
                    om zonder afscheid te verlaten.
- LJOEBOV   We moeten gaan.
- LOPACHIN   Zeker dat ik jullie niet kan brengen?
- GAJEV   Nee nee, we gaan met het openbaar vervoer.
- LOPACHIN   Jij liever dan ik.
- GAJEV   Eens moet de eerste keer zijn.
- LJOEBOV   Jammer dat Firs ons niet brengt.
- LOPACHIN   Die man moet echt geen auto meer in.
- LJOEBOV   En Petja?
- ANJA   Wat Petja?
- LJOEBOV   Ik dacht dat jij en hij...
- ANJA   Petja komt niet vooruit,
                    die wil alleen maar dromen.
- GAJEV   Hij had wel gelijk,
                    kijk,
                    de ondergang is gekomen,
                    en wij krabbelen op.
- Ik zei toch dat alles goed zou komen.
- ANJA   Ik denk niet dat hij deze ondergang bedoelde.
- LJOEBOV   Ach wie weet wat die jongen bedoelt.
- GAJEV   Dus dit is het.
                    Afscheid.
                    Ik heb sterk het gevoel
                    dat hier woorden bij passen,
                    maar ik weet niet welke.
- LOPACHIN   Jullie zijn altijd welkom.
- LJOEBOV   Hebben we alles?
- ANJA   We hebben genoeg.
- LOPACHIN   Niemand meer binnen?

LJOEBOV   Geen ziel meer.
LOPACHIN   Jasja, doe jij de deur op slot?
JASJA   Ja baas.
LJOEBOV   Heel goed.
GAJEV   Nou.
ANJA   Ieder afscheid is een welkom.
LJOEBOV   Daar gaan we dan.
                 Vaarwel oud huis.
WARJA   En hallo nieuw leven.

Ze vertrekken.

Ze zijn weg.

LOPACHIN   En zo laat iedereen ons in de steek.

                 Kom.
                 Werk te doen.
                 Die bomen rooien zichzelf niet.

Lopachin en Jasja af.

Het geluid van bijlagen.

4.6

Firs op.

FIRS De deur op slot.
Ja.
En zij zijn weg.
Jaja.
Mij zijn ze vergeten.
Geef niet.
Geef niks
Het is voorbij voor je er erg in hebt.
Morgen is er weer een dag.
Ik ga anders even liggen
even ogen dicht
dan zien we vanzelf
welke droom zich opent.

Firs gaat liggen.

Bijlslagen.

Firs zingt.

Bayu-bayushki-bayu, Ne lozhisya na krayu! Pridet seren'kiy volchok, I ukhvatit za bochok. On ukhvatit za bochok, I potashchit vo lesok. I potashchit vo lesok Pod rakitovyy kustok. K nam, volchok, ne khodi! Nashu Mashu ne budi! Bayu-bayushki-bayu, Ne lozhisya na krayu!	slaap mijn kindje slaap maar blijf weg van de rand of de grijze wolf komt en die grijpt je die grijpt je en sleept je mee naar het bos hij sleept je mee naar het bos en legt je onder de wilgenstruik kom niet wolfje, kom toch niet, maak onze Masha toch niet wakker slaap mijn kindje slaap maar blijf weg van de rand
---	---

Bomen vallen om.